

บทที่ 5 การประสานงานระหว่างโพรเซส (1)

วัตถุประสงค์ของเนื้อหา

- ศึกษาถึงกรณีประเด็นปัญหาส่วนวิกฤติ และเหตุผลของความจำเป็นในการใช้งานส่วนวิกฤติ
- ศึกษาขั้นตอนวิธีต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้สร้างส่วนวิกฤติ
- ศึกษา system call ที่จำเป็นของระบบปฏิบัติการที่นำมาใช้สร้างส่วนวิกฤติ

สิ่งที่คาดหวังจากการเรียนในบทนี้

- นักศึกษาเข้าใจถึงเหตุผลของการใช้งานส่วนวิกฤติ และเข้าใจถึงกลไกการทำงานของส่วนวิกฤติ
- นักศึกษาเข้าใจถึงหลักการพื้นฐานของการทำงานของฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ และระบบปฏิบัติการ ในส่วนที่เกี่ยวเนื่อง กับส่วนวิกฤติ
- นักศึกษาเข้าใจถึงการประยุกต์กลไกต่างๆ ของฮาร์ดแวร์ และระบบปฏิบัติการ เพื่อสนับสนุนทฤษฎีของส่วนวิกฤติ

วัตถุประสงค์ของปฏิบัติการท้ายบท

- นักศึกษานำเอาขั้นตอนวิธีต่างๆ ที่ได้เรียนรู้ ไปใช้สร้างส่วนวิกฤติ
- นักศึกษาประยุกต์กลไกของระบบปฏิบัติการในการจัดการส่วนวิกฤติ

สิ่งที่คาดหวังจากปฏิบัติการท้ายบท

• นักศึกษาเข้าใจและเห็นภาพถึงสถานะแข่งขัน และเข้าใจถึงกลไกการทำงานของส่วนวิกฤติ

เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน

- ทฤษฎี 2 ชั่วโมง
  - สภาวะแข่งขันและทฤษฎีพื้นฐานของส่วนวิกฤติ 0.5 ชั่วโมง
  - O การสร้างส่วนวิกฤติด้วยกลไกทางซอฟต์แวร์ และชุดคำสั่งที่สนับสนุนโดยทางฮาร์ดแวร์ 1.5 ชั่วโมง
- ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง
  - ศึกษาถึงกรณีประเด็นปัญหาส่วนวิกฤติ 0.5 ชั่วโมง
  - ศึกษาถึงการสร้างส่วนวิกฤติด้วยกลไกทางซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ 1.5 ชั่วโมง

_____

ครั้งที่ 5 การประสานงานระหว่างโพรเซส

5.1 ปัญหาเกี่ยวกับการประสานงานระหว่างโพรเซส

ในการทำงานของคอมพิวเตอร์ที่มีหลายโพรเซสทำงานไปพร้อมๆ กัน ปัญหาที่เรามักจะพบก็คือเรื่องการจะทำอย่างไรให้ โพรเซสที่ใช้ข้อมูลร่วมกันนั้น จะสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันโดยข้อมูลเหล่านั้นต้องแน่ใจว่าคือข้อมูลชุดเดียวกัน ซึ่ง การกระทำดังกล่าวต้องอาศัยกลไกการให้โพรเซสทั้งสองที่ติดต่อกัน สอดประสานงานกันในการให้และรับข้อมูลอย่างถูกจังหวะ

ตัวอย่างเช่นในกรณีปัญหาผู้ผลิตและผู้บริโภค (consumer-producer problem) ที่ได้กล่าวมาในบทก่อนหน้า หากเราจัดการ
แบบ bounded buffer หรือมีขนาดพื้นที่เก็บข้อมูลที่จำกัด โดยใช้ circular queue ที่สามารถเก็บข้อมูลได้เพียง n-1 จากจำนวนหน่วย
ข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมด (เหตุผลดังกล่าว นักศึกษาได้เรียนมาแล้วในวิชาโครงสร้างข้อมูล ซึ่งถ้าเราจัดเก็บตามจำนวนที่มี จะพบปัญหา
ว่าเราจะไม่สามารถแยกสภาวะข้อมูลเต็มพื้นที่กับข้อมูลว่างออกจากกันได้) เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการตรวจสอบว่าคิวเต็ม
หรือว่างอยู่หรือไม่ แทนที่เราจะต้องนำค่าตำแหน่งหัวคิว บวกหนึ่งแล้วหารหาเศษจากจำนวนข้อมูลที่มี แล้วไปเทียบกับตำแหน่งหาง
เราอาจจะกำหนดตัวแปรนับเพิ่มอีกหนึ่งตัว เพื่อบอกจำนวนข้อมูลที่มีอยู่ ณ ปัจจุบันในคิว โดยตัวแปรนี้จะถูกเพิ่มค่าขึ้นหนึ่ง เมื่อ
ชุดคำสั่งผู้ผลิต เพิ่มข้อมูลหนึ่งหน่วยลงในคิว และตัวแปรดังกล่าวนี้จะถูกลดค่าลงหนึ่ง เมื่อชุดคำสั่งผู้บริโภค อ่านข้อมูลออกมาจาก
คิว ดังเช่น

```
ผู้ผลิต (Producer)
while (true) {
    //Block if buffer is full
    while (counter==BUF_SIZE);
    buffer[head] = newData;
    head = (head+1)%BUF_SIZE;
    counter++;
}
```

```
ผู้บริโภค (Consumer)
while (true) {
    //Block if buffer is empty
    while (counter==0);
    data = buffer[tail];
    tail = (tail+1)%BUF_SIZE;
    counter--;
}
```

จากขั้นตอนวิธีข้างต้น ข้อความสั่งที่ปรากฏนั้น เมื่อแปลออกมาเป็นภาษาเครื่องแล้ว จะใช้คำสั่งหลายคำสั่ง ส่งผลให้มี โอกาสที่ในขณะโพรเซสทั้งสองกำลังประมวลอยู่นั้น อาจเกิดการสลับการทำงานจากโพรเซสหนึ่งไปยังอีกโพรเซสหนึ่ง (ในกรณีที่มี ซีพียูคอร์เดียว) หรืออาจกำลังทำงานไปพร้อมกันทั้งสองโพรเซส (ในกรณีที่มีซีพียูหลายคอร์) และจะมีโอกาสสูงที่ค่าในตัวแปรนับ (counter) อาจจะยังไม่มีการเปลี่ยนค่าจากโพรเซสหนึ่ง แต่อีกโพรเซสคาดหวังว่าค่าดังกล่าวจะถูกเปลี่ยนไปแล้ว หากสมมติว่าโพรเซสทั้งสองมีชุดคำสั่งในระดับภาษาเครื่องในการเพิ่มหรือลดค่าในตัวนับดังนี้

```
ผู้ผลิต (Producer) counter++

register1 = counter

register1 = register1 + 1

counter = register1
```

```
ผู้บริโภค (Consumer) counter--

register2 = counter

register2 = register2 - 1

counter = register2
```

สมมติว่าในขณะกำลังประมวลนั้น มีการสลับแบ่งแต่ละโพรเซสเข้ามาทำงานดังเช่น

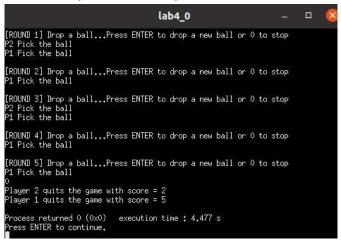
```
S0: producer execute register1 = counter {register1 = 5}
S1: producer execute register1 = register1 + 1 {register1 = 6}
S2: consumer execute register2 = counter {register2 = 5}
S3: consumer execute register2 = register2 - 1 {register2 = 4}
S4: producer execute counter = register1 {count = 6}
S5: consumer execute counter = register2 {count = 4}
```

จะเห็นว่า ในขณะที่ชุดคำสั่งของผู้ผลิตอ่านค่าจากตัวแปรนับเพื่อนำมาเพิ่มค่า ชุดคำสั่งของผู้บริโภคก็อ่านตัวแปรนับ ดังกล่าวแทบจะพร้อมกัน แล้วนำไปประมวลลดค่า ส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงค่าของโพรเซสที่เปลี่ยนค่าในตัวแปรนับก่อนจะถูกทับ โดยค่าที่เปลี่ยนโดยอีกโพรเซสหนึ่งซึ่งกระทำไปคนละทาง ลักษณะเช่นนี้เราเรียกว่าเป็นสภาวะแข่งขัน (race condition) ของสอง โพรเซสที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงค่าที่ใช้ร่วมกันไปคนละทาง การแก้ไขสภาวะเช่นนี้กระทำโดยในขณะที่โพรเซสหนึ่งกำลังจัดการ กับตัวแปรที่ใช้ร่วมกันระหว่างโพรเซส จะต้องหยุดมิให้โพรเซสอื่นๆ เข้าถึงตัวแปรดังกล่าว จนกว่าโพรเซสนั้นๆ จัดการกับตัวแปร ร่วมเสร็จสิ้น แล้วจึงปล่อยให้โพรเซสอื่นเข้าใช้ตัวแปรร่วมนั้นต่อไปในภายหลัง

อีกตัวอย่างหนึ่งที่เราอาจจะเคยเห็นกันในโปรแกรมขนาดใหญ่ อย่างเช่นในเกมคอมพิวเตอร์ ที่เราพบบักตรงจุดที่เราสั่ง ให้ companion ของเราหยิบของ ในขณะที่เราหยิบของชิ้นนั้นพร้อมกันในเวลาเดียวกัน เราอาจจะพบว่าทั้งเราและ companion อาจจะได้ของชิ้นนั้นมาทั้งสองฝ่าย ให้นักศึกษาลองพิจารณาตัวอย่างโค้ดสั้นๆ ต่อไปนี้

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>
#include <unistd.h>
#include <time.h>
int stop;
int ball;
void *player(void *selector);
int main(void){
       pthread_t tid[2];  // Thread ID
pthread_attr_t attr[2];  // Thread attributes
       pthread_t tid[2];
    int section[2]={0,1};
    stop = 0;
    ball = 0;
    char text[8];
    int round = 1;
       // Create 2 threads
       pthread create(&tid[0], &attr[0], player, (void *) &section[0]);
        pthread create(&tid[1], &attr[1], player, (void *) &section[1]);
        while(1){
        printf("[ROUND %d] Drop a ball...", round);
        ball = 1;
        printf("Press ENTER to drop a new ball or 0 to stop\n");
        fgets(text,8,stdin);
if(text[0]=='0')break;
        round++;
    stop = 1;
   // Wait until all threads finish
       pthread_join(tid[0],NULL);
pthread_join(tid[1],NULL);
        return 0;
void *player(void *selector) {
       int no=(int)*((int *)selector);
    int score=0;
    while(1){
        if (ball>0) {
            printf("P%d Pick the ball\n", no+1);
             usleep(rand()%10000);
            ball = 0;
            score++;
        usleep(rand()%200000);
        if(stop) break;
    printf("Player %d quits the game with score = %d\n", no+1, score);
        pthread exit(0);
```

ในโค้ดตัวอย่าง เธรดหลักทำหน้าที่กำหนดค่า ball ให้เป็น 1 ในขณะที่เธรดลูกสองเธรดที่แตกขึ้นมาใหม่ ทำหน้าที่เป็นผู้ เล่นสองคน ที่จะเฝ้าดูว่ามีบอลอยู่หรือไม่ หากมีจะหยิบบอลขึ้นมา ซึ่งในสภาพการใช้งานจริง อย่างเช่นในเกมคอมพิวเตอร์ ก็ จะต้องแสดงอนิเมชันของการก้มไปหยิบบอล และอาจจะมีงานอื่นๆ ที่ต้องทำไปในช่วงระหว่างนั้น ในที่นี้จึงเลียนแบบโดยการใช้ การเรียก usleep() เพื่อหน่วงเวลาเพียงเล็กน้อยระหว่างที่เห็นบอล และการหยิบบอล เมื่อเราลองรันโปรแกรมตัวอย่าง จะพบว่ามี บางครั้งที่ผู้เล่นทั้สองคนต่างได้บอลขึ้นมาทั้งคู่ ทั้งๆ ที่มีบอลเพียงลูกเดียวเท่านั้น

ตัวอย่างข้างต้นเป็นอีกตัวอย่างของสภาวะแข่งขัน ที่แสดงให้เห็นถึงการที่มีเธรดหลายตัว พยายามแย่งชิงทรัพยากรซึ่งกัน และกัน แต่ด้วยกลไกการทำงานของโปรแกรมดังที่ได้อธิบายข้างต้น จึงเกิดปัญหามีความผิดพลาดของข้อมูลเกิดขึ้น

5.2 ปัญหาส่วนวิกฤติ (Critical-Section Problem)

- สมมติว่ามีระบบคอมพิวเตอร์หนึ่งซึ่งมีโพรเซสทั้งหมด n โพรเซสคือ {p0, p1, ... pn-1}
- แต่ละโพรเซสมีส่วนของชุดคำสั่งซึ่งถือว่าเป็นส่วนวิกฤติ ซึ่งมีลักษณะคือ
  - อาจใช้ทรัพยากรบางอย่างร่วมกัน เช่น การใช้ตัวแปรร่วมกัน ตารางข้อมูลร่วมกัน เขียนอ่านไฟล์เดียวกัน หรืออื่นใด
  - o เมื่อโพรเซสหนึ่งทำงานไปถึงส่วนวิกฤติ โพรเซสอื่นจะไม่สามารถเข้าไปทำงานในส่วนวิกฤติดังกล่าวได้
- เกิดปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับส่วนวิกฤติ ซึ่งจะต้องมีการออกแบบขั้นตอนวิธีหรือกลไกในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- ข้อกำหนดในขั้นต้น แต่ละโพรเซสเมื่อทำงานถึงจุดที่จะเป็นส่วนเริ่มต้นส่วนวิกฤติ (entry section) จะต้องร้องขออนุญาต ในการที่จะเข้าส่วนวิกฤติ และเมื่อโพรเซสดังกล่าวทำงานภายในส่วนวิกฤติเสร็จแล้วก็จะแจ้งออกจากส่วนวิกฤติ (exit section) เพื่อไปทำงานในส่วนที่เหลือของโพรเซส (remainder section)
- การแก้ไขปัญหาส่วนวิกฤตินี้ จะยุ่งยากมากในกรณีของระบบปฏิบัติการที่รองรับ preemptive เนื่องจากโพรเซสหนึ่งๆ อาจจะสามารถถูกขัดจังหวะ หรือถูกปลดออกจากสภาวะ running ได้ และระบบคอมพิวเตอร์ที่มีซีพียูหลายหน่วย เพราะโพรเซสแต่ละตัวที่มีส่วนวิกฤติร่วมกัน อาจกำลังรันอยู่บนซีพียูคนละหน่วย การตรวจสอบและป้องกันไม่ให้แต่ละ โพรเซสเข้าส่วนวิกฤติพร้อมกันจึงยากขึ้น

การที่จะแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับส่วนวิกฤตินี้ จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยที่จำเป็นดังต่อไปนี้

- 1. จะมี**เพียงโพรเซสเดียวเท่านั้น**ที่จะสามารถเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้ (mutual exclusion)
- 2. จะต้อง**รับประกันความคืบหน้า**ในการทำงานของทุกๆ โพรเซสที่มีส่วนวิกฤติร่วมกัน (progress) หมายความว่า โพ รเซสที่กำลังทำงานอยู่ในส่วน remainder section จะไม่สามารถไปแย่งชิงการเข้าสู่ส่วนวิกฤติพร้อมกับโพรเซสอื่นๆ ที่ ยังไม่ได้เข้าไปทำงานในส่วนวิกฤติ (ยกเว้นแต่ว่าทุกโพรเซสได้พ้นจากส่วนวิกฤติไปหมดแล้ว) ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้โพ รเซสที่ผ่านส่วนวิกฤติไปแล้ว สามารถไปแย่งเข้าส่วนวิกฤติในการทำงานรอบถัดไป จนกระทั่งมีบางโพรเซสที่ยังมิได้ เข้าสู่ส่วนวิกฤติ ไม่มิโอกาสได้เข้าไปทำงานในส่วนวิกฤติเลย (ทำให้โพรเซสนั้นไม่คืบหน้าในการประมวลผลนั่นเอง)
- 3. แต่ละโพรเซสจะ**ไม่รอคอยการเข้าสู่ส่วนวิกฤติแบบไม่มีกำหนด (bounded waiting)** ทั้งนี้เนื่องจากมีหลายโพรเซสที่ กำลังรอเข้าสู่ส่วนวิกฤติ และมีเพียงโพรเซสเดียวในแต่ละช่วงเวลาเท่านั้นที่จะเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้ โพรเซสหนึ่ง จะต้องไม่รอเข้าส่วนวิกฤตินานเกินไปกว่าโพรเซสอื่นในจำนวนที่กำหนดค่าหนึ่ง (bound) ได้เข้าไปในส่วนวิกฤติก่อนที่ โพรเซสนี้จะมีสิทธิเข้าไปบ้าง

ทั้งนี้เราอนุมานว่า แต่ละโพรเซสจะใช้เวลาประมวลในระยะหนึ่ง (nonzero speed-ไม่ใช่ทำงานเสร็จในทันที) และแต่ละโพรเซส ที่รันอยู่นั้นอาจจะทำงานช้าหรือเร็วแตกต่างกันไปได้

ในทางปฏิบัติ โพรเซสของระบบปฏิบัติการนั้นมีโอกาสสูงที่จะเกิดสภาวะแข่งขัน เนื่องจากทรัพยากรต่างๆ ที่มีจำกัดหรือ โครงสร้างการจัดการทรัพยากรที่ใช้ร่วมกัน โพรเซสที่ร้องขอบริการจากระบบปฏิบัติการ (system call) จึงมีโอกาสสูงที่จะเข้าสู่ สภาวะแย่งชิงนี้ได้ อาทิเช่น โพรเซสแรกร้องขอเปิดไฟล์ในหน่วยความจำสำรอง ในขณะที่โพรเซสที่สองก็ร้องขอเปิดไฟล์ตัวเดียวกัน ตามปกติแล้ว การจัดการสภาวะแข่งขันแบบนี้เป็นหน้าที่ของระบบปฏิบัติการที่จะต้องถูกออกแบบให้แก้ไขสถานะการณ์ดังกล่าว

ในส่วนของโพรเซสของเคอร์เนิลที่ทำหน้าที่รับบริการ (system call) จากโพรเซสของผู้ใช้นั้น ระบบปฏิบัติการอาจ ออกแบบโพรเซสที่กำลังทำงานอยู่ในโหมดของเคอร์เนิล ในรูปแบบของ preemptive kernels ซึ่งโพรเซสดังกล่าวนี้อาจจะถูกถอด (preempted) จากซีพียู เพื่อให้โพรเซสอื่นที่จะร้องขอบริการของเคอร์เนิลตัวได้มีโอกาสได้ทำบ้าง หรืออาจจะเป็นแบบ nonpreemptive ซึ่งจะมีโพรเซสที่กำลังทำงานอยู่ในโหมดของเคอร์เนิลเพียงตัวเดียวกำลังทำงานในระบบ โดยชุดคำสั่งที่รันใน ระดับเคอร์เนิลจะต้องทำงานให้เสร็จสิ้นจนกลับมาสู่โหมดผู้ใช้ โพรเซสอื่นที่จะร้องขอบริการจากระบบจึงจะสามารถเข้าสู่โหมด เคอร์เนิลได้ ระบบปฏิบัติการบางตัวจะเป็นแบบ nonpreemptive kernel เช่น ลินุกซ์เวอร์ชัน 2.4 หรือก่อนหน้า แต่ ระบบปฏิบัติการปัจจุบันจะเป็นแบบ preemptive kernel แล้วทั้งนี้เพื่อกันปัญหาโพรเซสที่ทำงานแล้วเกิดติดตายในเคอร์เนิลโหมด ไม่ ส่งผลทำให้ระบบทั้งตัวหยุดการทำงาน และยังทำให้การตอบสนองของทุกๆ โพรเซสดีขึ้น (ไม่ต้องหยุดนานหากมีบางโพรเซสทำงาน ในโหมดเคอร์เนิลนาน)

ปัญหาเช่นนี้มิได้เกิดอยู่แค่ในระบบปฏิบัติการหลายภารกิจเท่านั้น แต่ในการเขียนซอฟต์แวร์แบบเดิมๆ ที่ฮาร์ดแวร์มี
กลไกการอินเทอร์รัปต์ ก็มีโอกาสที่จะเกิดปัญหาที่คล้ายคลึงกันนี้ได้กับฟังก์ชันจัดการอินเทอร์รัปต์ต่างๆ ที่อาจจะทำงานทับซ้อน
กันขึ้นในระบบ ปัญหาอาจจะเกิดได้ระหว่างโปรแกรมที่กำลังรันอยู่ ณ ขณะนั้น กับฟังก์ชันจัดการอินเทอร์รัปต์ หรือระหว่าง
ฟังก์ชันจัดการอินเทอร์รัปต์ด้วยกัน (ปัญหานี้เห็นได้ชัดยิ่งขึ้นในกรณีที่กำหนดให้คอมไพเลอร์ยุบคำสั่ง -optimize ซึ่งคอมไพเลอร์จะยุบคำสั่งโดย
จัดเก็บค่าในตัวแปรที่เปลี่ยนแปลงบ่อย ณ ขณะนั้นไว้ในเรจิสเตอร์ และไม่ได้อัปเดตค่าในตัวแปรตลอดเวลา ทำให้เวลาเกิดอินเทอร์รัปต์ ฟังก์ชันจัดการ

_____

อินเทอร์รัปต์เมื่ออ่านค่าในตัวแปรดังกล่าวนั้น จะได้ค่าที่ไม่อัปเดตล่าสุด -ตรงนี้ภาษาซีจึงมีคำสงวน volatile ไว้ให้ใช้กำกับการนิยามตัวแปรที่มีความ เสี่ยงต่อปัญหานี้ เพื่อแจ้งคอมไพเลอร์ให้แปลโค้ดในลักษณะที่ต้องอัปเดตค่าในตัวแปรทันทีเมื่อค่าถูกเปลี่ยน)

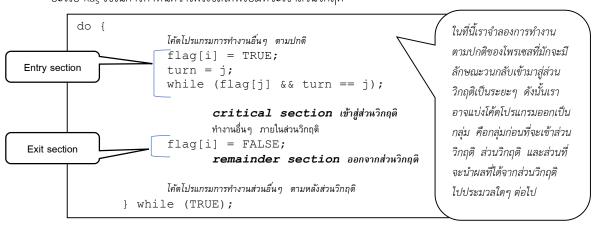
การแก้ไขปัญหาข้างต้นนี้ จึงต้องกลับมาจัดการที่กลไกการอินเทอร์รัปต์ ซึ่งอาจจะกระทำในลักษณะดังเช่น

- การหยุดการอินเทอร์รัปต์ชั่วคราว (disable interrupt) เมื่อจะจัดการทรัพยากรที่มีโอกาสแข่งขัน และอนุญาตให้เกิดอิน เทอร์รัปต์ต่อได้ (enable interrupt) เมื่อพ้นช่วงดังกล่าวแล้ว
- แต่การแก้ไขปัญหาด้วยการยกเลิกอินเทอร์รัปต์เป็นเรื่องเสี่ยงพอสมควร โดยเฉพาะกับระบบปฏิบัติการปัจจุบันที่ ขับเคลื่อนด้วยอินเทอร์รัปต์ ปัญหาที่เกิดขึ้นมาใหม่มีดังเช่น
  - o ระบบปฏิบัติการจะเข้ามาแทรกกลไกการทำงานได้อย่างไร หากโพรเซสไม่ยอมจบ CPU burst cycle ด้วยตนเอง (ตามกลไก non-preemptive ตามปกติ) (เพราะกลไกการทำ preemtion ของระบบปฏิบัติการก็อาศัยการอินเทอร์ รัปต์ด้วยเช่นกัน)
  - หากโพรเซสที่ยกเลิกอินเทอร์รัปต์ ใช้เวลาจัดการทรัพยากรนานมาก จนกระทั่งงานอื่นในระบบเสียหาย ไม่อัป เดตในช่วงเวลาที่เหมาะสม (เกิดความไม่ราบลื่นในการทำงานโดยรวม ไปจนถึงความเสียหายไม่ทันเวลาใน ระบบปฏิบัติการทันเวลา)
  - O ในกรณีที่มีชีพียูมากกว่าหนึ่งตัว การยกเลิกอินเทอร์รัปต์จะต้องกระทำทุกตัวหรือไม่ แล้วจะสั่งการอย่างไร จะ ยกเลิกเพียงบางตัวได้หรือไม่ แล้วตัวใดจะมีผลกระทบบ้าง

5.3 วิธีการแก้ไขปัญหาที่นำเสนอโดยปีเตอร์สัน (Peterson's Solution)

แนวทางการแก้ไขปัญหาของปีเตอร์สัน (Gary L. Peterson) ออกแบบมาสำหรับปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรที่มีกลไกง่ายๆ ไม่ซับซ้อน แม้ว่าในปัจจุบันวิธีแนวนี้ไม่ใช่วิธีที่นำไปใช้งานแพร่หลายแล้ว แต่ก็นับเป็นวิธีที่น่าสนใจศึกษาวิธีหนึ่ง

- ใช้กับการสภาวะแข่งขัน (race condition) ระหว่างสองโพรเซส
- อนุมานว่าคำสั่งที่ใช้ในการนำค่าจากเรจิสเตอร์ในซีพียูไปเก็บในตัวแปร (store) และคำสั่งที่ใช้อ่านค่าจากตัวแปรมาใส่ใน ซีพียูเพื่อประมวลใดๆ ต่อไป (load) นั้นเป็น atomic หมายความว่า ซีพียูจะไม่สามารถหยุดชุดคำสั่งที่กำลังทำนี้ครึ่งทาง เพื่อไปทำงานอื่นใดก่อนที่คำสั่งนี้จะเสร็จสิ้นได้
- โพรเซสทั้งสองจะใช้ตัวแปรเหล่านี้ร่วมกัน
  - o int turn;
    o bool flag[2];
  - ตัวแปร turn จะเป็นตัวบ่งบอกว่า ณ ปัจจุบัน โพรเซสใดจะได้รับอนุญาตให้เข้าส่วนวิกฤติได้
- อะเรย์ flag ใช้ในการกำหนดว่าโพรเซสใดพร้อมที่จะเข้าส่วนวิกฤติ

อย่าลืมว่า... เวลาเราจะพิจาณาว่ากลไกการจัดการปัญหาการแย่งชิงนี้สามารถทำงานได้โดยสมบูรณ์ เราจะต้องมั่นใจว่า

- มีโพรเซสเดียวที่จะหลุดเข้าไปในส่วนวิกฤติได้ในเวลาใดเวลาหนึ่ง (mutual exclusion)
- แต่ละโพรเซสต้องสามารถทำงานต่อไปได้ (progress)
- หากหยุดรอเพื่อเข้าสู่ส่วนวิกฤติ จะต้องไม่ใช่การหยุดรอโดยไม่มีกำหนด (bounded waiting)

จากขั้นตอนวิธีข้างบน สมมติว่ามีสองโพรเซสคือ P_0 และ P_1 โดย flag[0] ใช้โดย P_0 และ flag[1] ใช้โดย P_1

ในจังหวะเริ่มต้น สมมติว่า turn เป็น 0 หมายถึง P_0 ได้รับอนุญาตให้เข้าส่วนวิกฤติ เมื่อ P_0 ทำงานมาถึงโค้ดด้านบน flag[0] จะถูกเซ็ตเป็น true เป็นการบอกว่า P_0 พร้อมจะเข้าสู่ส่วนวิกฤติแล้ว จากนั้น P_0 เช็ตค่า turn เป็น 1 เพื่อบอกว่า P_1 ได้รับอนุญาตให้ เข้าสู่ส่วนวิกฤต **ตามหลัง P_0** จากนั้น P_0 ตรวจสอบค่าใน flag[1] ว่าได้แจ้งเข้าส่วนวิกฤติไปแล้วหรือไม่ (ซึ่งเป็นการบ่งบอกว่า ณ ขณะนี้ P_1 อาจจะกำลังอยู่ในส่วนวิกฤติ) และ turn ว่าถูกเซ็ตเป็นของอีกโพรเซสแล้วหรือไม่ ในจุดนี้เป็นการทดสอบเพื่อความมั่นใจ ว่า P_1 ต้องไม่อยู่ในส่วนวิกฤติ (หากสภาวะทั้งสองไม่เป็นไปตามที่เข้าใจ คือ P_1 อาจจะเข้าไปอยู่ในส่วนวิกฤติแล้วเพราะ flag[1] เป็น จริง และ ณ ขณะนี้เป็นคราวของ P_1 จะเข้าส่วนวิกฤติ P_0 จะหยุดรอ ณ จุดนี้) จากนั้นจึงเข้าสู่ส่วนวิกฤติ และที่ท้ายส่วนวิกฤติ P_0 จะเช็ตค่า flag[0] เป็นเท็จ เพื่อบ่งบอกว่า ณ ขณะนี้ P_0 เสร็จสิ้นการทำงานในส่วนวิกฤติแล้ว

ในกรณีที่ทั้ง P_0 และ P_1 กำลังเข้าสู่ส่วนวิกฤติพร้อมกัน เราจะเห็นว่า flag[0] และ flag[1] ถูกเซ็ตเป็นจริงทั้งคู่ แต่เมื่อโพรเซส ทั้งสองทำงานไปถึงบรรทัด turn=j ซึ่งใน P_0 เปลี่ยนค่าใน turn เป็น 1 ในขณะที่ P_1 เปลี่ยนค่าใน turn เป็น 0 (นี่คือกลไกการ store ของซีพียูนั่นเอง) เนื่องจากขั้นตอนการเปลี่ยนค่าในตัวแปร turn จะกระทำแบบ atomic (คือซีพียูจะไม่สามารถขัดจังหวะไปทำงาน อื่นในระหว่างการเปลี่ยนค่านี้ได้) หมายความว่า ผลของการเซ็ตค่านี้จะไม่เกิดพร้อมกันจริงๆ แต่จะต้องมีโพรเซสใดโพรเซสหนึ่ง เซ็ตค่าในตัวแปรได้ก่อน ทำให้ตัวแปรที่มาที่หลังเซ็ตค่าในตัวแปร turn ไปให้กับโพรเซสก่อนหน้า ดังนั้นในจังหวะต่อไปที่เป็นการ วนรอบรอว่าสามารถเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้หรือไม่นั้น จะมีเพียงโพรเซสเดียวเท่านั้นที่จะมีสิทธิเดินหน้าต่อเข้าไปทำงานได้นั่นเอง

ประเด็นปัญหาเกี่ยวเนื่องกับสถาปัตยกรรมซีพียูสมัยใหม่

การสร้างส่วนวิกฤติโดยอาศัยวิธีของปีเตอร์สันนั้น อาจประสบปัญหาได้ในสถาปัตยกรรมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน ด้วย เหตุผลต่างๆ อาทิเช่น

- คอมไพเลอร์มีกลไกการยุบคำสั่ง (optimization) ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยอาจเลือกสลับชุดคำสั่งที่คอมไพเลอร์คิด เองว่าจะไม่มีปัญหาในการคำนวณ ณ จุดดังกล่าว แต่ไม่ได้คำนึงถึงกรณีที่มีหลายโพรเซส/เธรด ที่อาจจะจัดการกับตัวแปร ตัวเดียวกัน และการสลับชุดคำสั่งอาจส่งผลเสียหายได้
- ซีพียูในปัจจุบัน นำเอาคำสั่ง (instruction) ไปแปลงเป็นคำสั่งย่อย (micro-ops) และวงจรในซีพียูอาจจะสลับคำสั่งที่คิดว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันได้ (out-of-order execution) ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะไม่ได้คำนึงถึงกรณีที่มีหลายโพรเซส/เธรด และ อาจส่งผลต่อการจัดการส่วนวิกฤติได้

ลองพิจารณากรณีตัวอย่างต่อไปนี้

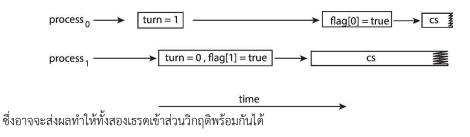
- สมมติว่ามีสองเธรดที่ใช้ตัวแปรร่วมกันคือ
  - O boolean flag = false;
  - O int x = 0;
  - O int y = 100;

เธรด 1	เธรด 2
while (!flag) ;	x = y;
print x;	<pre>flag = true;</pre>

หากเธรดทั้งสองทำงานตามปกติข้างต้น เราจะพบว่า เธรด 1 จะหยุดรอที่ข้อความสั่ง while จนกระทั่งเธรด 2 กำหนดค่า x ให้เป็น 100 แล้วจึงกำหนดค่า flag ให้เป็นจริง และเมื่อเธรด 2ทำงานถึงจุดดังกล่าวแล้ว เธรด 1 จึงจะทำงานต่อไปได้ นั่น หมายความว่า เธรด 1 จะแสดง 100 บนจอภาพ

แต่ด้วยกลไกการสลับคำสั่งของคอมไพเลอร์ หรือกลไกการทำ out-of-order execution ของซีพียูสมัยใหม่ อาจส่งผลทำให้ ข้อความสั่ง flag = true; ถูกดำเนินการก่อน x = y; (ด้วยเหตุที่การกำหนดค่า 1 ให้ตัวแปร จะใช้เวลาสั้นกว่าการเข้าถึงหน่วยความจำ เพื่ออ่านค่า y มา ดังนั้นซีพียูยุคใหม่จึงเลือกที่จะสลับคำสั่งดังกล่าว) และด้วยเหตุนี้ เราจะพบว่าเธรด 1 อาจจะหลุดก่อนที่เธรด 2 กำหนดค่า y ให้กับ x และทำให้เธรด 1 แสดงค่า 0 บนจอภาพ แทนที่จะเป็น 100

สำหรับกรณีของส่วนวิกฤติของปีเตอร์สัน หากดูลำดับการทำงาน เราอาจจะพบว่า turn=j อาจจะถูกสลับกับ flag[i] = true ด้วยความซับซ้อนของการทำงาน(ที่คำนวณตำแหน่งในอะเรย์เพื่อเข้าถึง) และจะทำให้ลำดับการทำงานจริงอาจจะเป็นดังนี้

การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ กระทำได้โดยการใช้กลไกที่เรียกว่าตัวคั่นหน่วยความจำ (memory barrier)

ตัวคั่นหน่วยความจำ (Memory Barrier)

ภายใต้กลไกการทำงานของซีพียูสมัยใหม่ การเข้าถึงหน่วยความจำของโพรเซส/เธรด อาจจะสามารถสลับการทำงานได้ หากซีพียูตัดสินใจว่าคำสั่งที่อยู่ในลำดับต่อเนื่องกันนั้น ไม่ได้มีความสัมพันธ์ถึงกัน การจัดการการเข้าถึงหน่วยความจำอาจเป็นใน ลักษณะของ

- Strongly ordered (การเรียงลำดับอย่างชัดเจน) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่เกิดโดยซีพียูคอร์/เธรดหนึ่งๆ จะ ส่งผลให้ซีพีย์คอร์/เธรดอื่นๆ ที่อยู่ในระบบเห็นการเปลี่ยนแปลงได้โดยทันที
- Weakly ordered (การเรียงลำดับอย่างไม่ชัดเจน) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่เกิดโดยซีพียูคอร์/เธรดหนึ่งๆ ไม่ จำเป็นที่จะทำให้ข้อมูลดังกล่าว(ที่เปลี่ยนไป) เห็นโดยซีพียูคอร์/เธรด อื่นๆ ได้ในทันที

โดยอาศัยชุดคำสั่งตัวคั่นหน่วยความจำนี้ จะเป็นการสั่งให้ซีพียู(ที่รองรับ) อัปเดตการเปลี่ยนแปลงนี้เพื่อให้ซีพียูคอร์/เธรด อื่นๆ เห็นผลโดยทันที

- เป็นการรับประกันว่า การอ่านค่าหรือ กำหนดค่ากับเรจิสเตอร์ หรือกับตัวแปร จะต้อง
   เกิดขึ้นโดยทันที และเกิดก่อนการอ่านค่าหรือ กำหนดค่ากับเรจิสเตอร์ หรือกับตัวแปรของ
   ชุดคำสั่งที่ตามมา
- เป็นการรับประกันว่า ค่าที่อัปเดตดังกล่าว จะถูก เห็นโดยชีพียูคอร์อื่นๆ เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการ อ่านค่า หรือกำหนดค่ากับตัวแปรที่เปลี่ยนไปก่อน หน้าตัวคั่นหน่วยความจำได้อย่างถูกต้อง

ซีพียูสมัยใหม่มีกลไกที่เรียกว่า register renaming ซึ่ง ส่งผลให้เมื่อคำนวณเสร็จสิ้นแล้ว ผลลัพธ์จะยังไม่ระบุ เป็นคำตอบที่อ่านได้จากเรจิสเตอร์นั้นๆ โดยทันที (ด้วยเหตุที่คำสั่งย่อยนั้นอาจจะถูกประมวลก่อนที่ควร จะกระทำจริง) ซีพียูจะอัปเดตค่าเรจิสเตอร์ให้เป็นตาม จริงก็ต่อเมื่อถึงเวลาที่ควรกระทำ (เช่นถึงเวลาที่ควร ทำคำสั่งย่อยนั้นๆ แล้ว) เท่านั้น

ลักษณะของการประยุกต์จะเป็นดังเช่น

```
while (!flag); x = y; memory_barrier(); print x; flag = true;
```

```
ระบบปฏิบัติการวินโดวส์
#include <windows.h>
void MemoryBarrier();

ระบบปฏิบัติการลินุกซ์
#include<linux/membarrier.h>
int membarrier(int cmd,int flags);

cmd ที่ใช้บ่อยคือ

MEMBARRIER_CMD_QUERY ทดสอบดูว่ารองรับหรือไม่

MEMBERRIER_CMD_GLOBAL กระทำกับทุกๆเธรดของทุกโพรเซสในระบบ
flags (ยังไม่ใช้งาน) กำหนดให้เป็น 0 เสมอ
```

5.4 การประสานงานโดยการใช้กลไกทางฮาร์ดแวร์ (Synchronization Hardware)

ซีพียูปัจจุบันถูกออกแบบมาเพื่อสนับสนุนรองรับการทำงานแบบหลายภารกิจ ดังนั้นจึงเกิดชุดคำสั่งใหม่ๆ เพื่อใช้ ประกอบการสร้างส่วนวิกฤติ และอาศัยระบบปฏิบัติการและคอมไพเลอร์ที่รองรับ เราสามารถเข้าถึงชุดคำสั่งเหล่านี้ และนำมาใช้ เพื่อสร้างส่วนวิกฤตได้เช่นกัน

สำหรับระบบปฏิบัติการที่มีชีพียูเพียงหน่วยเดียว (uniprocessor) ซึ่ง ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง จะมีเพียงโพรเซสเดียว (หรือเธรด เดียว) ที่เข้าครอบครองชีพียูในเวลาใดเวลาหนึ่ง การเปลี่ยนโพรเซสเข้าทำงานนั้น เกิดขึ้นได้ใน 4 สถานะคือ

- 1) โพรเซสดังกล่าวผละการครอบครองซีพียูไปติดต่อกับ 1/0
- 2) โพรเซสดังกล่าวถูกอินเทอร์รัปต์
- 3) โพรเซสที่กำลังติดต่อ 1/0 เสร็จสิ้นงานแล้วและพร้อมจะกลับมาทำงานต่อ และ
- 4) เมื่อโพรเซสจบการทำงาน

เราพบว่าในกรณีที่ 1) และ 4) นั้น ชุดคำสั่งของโพรเซสเองนั้นจะเป็นผู้พร้อมจะผละการครอบครองซีพียู (การเปลี่ยน โปรเซสเพียงกรณีที่เกิดขึ้นในจังหวะเหล่านี้นี้จึงเรียกว่า nonpreemptive) แต่ในกรณีที่ 2) และ 3) นั้น ไม่มีองค์ประกอบใดในชุดคำสั่ง ของโพรเซสที่กำลังทำงาน ณ ปัจจุบันเป็นผู้สั่งการหรือพร้อมจะหยุดครอบครองเวลาซีพียู (การเปลี่ยนโพรเซสในจังหวะนี้จึงเป็น กรณี preemptive = pre+empt) ในทางปฏิบัติ กลไกดังกล่าวเกิดได้โดยใช้อินเทอร์รัปต์ กล่าวคือ เมื่อเกิดอินเทอร์รัปต์ขึ้น ซีพียูจะ หยุดการทำงานและหันไปทำงานตามชุดคำสั่งที่ตอบสนองต่อการอินเทอร์รัปต์ ซึ่งชุดคำสั่งอินเทอร์รัปต์นี้ป็นส่วนหนึ่งของตัว ระบบปฏิบัติการ การ*แทรกชุดคำสั่งยกเลิกอินเทอร์รัปต์*ในส่วนวิกฤติ จึงเพียงพอที่จะไม่ทำให้โพรเซสอื่นสามารถเข้ามา ครอบครองเวลาของซีพียูได้ เป็นหลักประกันว่าโพรเซสที่ยกเลิกอินเทอร์รัปต์จะสามารถครอบครองซีพียูได้ตลอดไปจนกว่าจะ อนุญาตให้อินเทอร์รัปต์เกิดขึ้นได้ในภายหลัง

แต่การสั่งยกเลิกอินเทอร์รัปต์มีผลเสียหลายประการเช่น

- หากโพรเซสดังกล่าวเกิดทำงานผิดพลาดในช่วงการยกเลิกอินเทอร์รัปต์ คอมพิวเตอร์ทั้งระบบก็จะไม่สามารถ ทำงานได้ต่อไป โพรเซสอื่นๆ แม้แต่ระบบปฏิบัติการเองก็จะไม่สามารถกู้สภาพดังกล่าวได้ (ต้องบูตเครื่องอย่าง ดียว)
- การกระทำดังกล่าวส่งผลให้โพรเซสอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับส่วนวิกฤติดังกล่าวต้องหยุดการทำงานตามไปด้วย และ เป็นปัญหาอย่างยิ่งกับระบบทันเวลา (real-time system)
- ในระบบคอมพิวเตอร์ที่มีชีพียูมากกว่าหนึ่งตัว การสั่งการยกเลิกอินเทอร์รัปต์นั้นจะยุ่งยากมาก เพราะชุดคำสั่ง
  การยกเลิกอินเทอร์รัปต์จะต้องกระจายส่งต่อไปยังชีพียูทุกหน่วยในระบบ และส่งผลให้การออกแบบ
  ระบบปฏิบัติการยุ่งยากและอาจจะไม่เหมาะสมต่อการขยายระบบหรือลดขนาดระบบ (เพราะมีจำนวนชีพียู
  และกลไกการส่งต่องานการเช็ตและยกเลิกการอินเทอร์รัปต์เข้ามาร่วมด้วย)

ซีพียูที่มีใช้งานในระบบคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน จึงมีการออกแบบแก้ไขสภาพดังกล่าว ด้วยการกำหนดชุดคำสั่ง (intruction set) เรียกว่า atomic instructions ชุดคำสั่งเหล่านี้จะทำงานต่อไปแม้หากเกิดอินเทอร์รัปต์ขึ้นในระบบระหว่างทำงานชุดคำสั่ง ดังกล่าว และในกรณีที่มีซีพียูหลายคอร์ หากซีพียูคอร์หนึ่งกำลังทำ atomic instruction และซีพียูคอร์อื่นๆ จะทำ atomic instruction ด้วยในเวลาเดียวกัน ซีพียูคอร์อื่นๆ ก็จะต้องรอให้ atomic instruction นั้นจบก่อน แล้วจึงค่อยดำเนินการต่อได้

ชุดคำสั่งในกลุ่มนี้อาจแบ่งได้เป็นชุดคำสั่งในกลุ่ม Test-And-Set และ Compare-and-Swap กลไกของ Test-And-Set คือการ ตรวจสอบค่าในตัวแปรในหน่วยความจำหลักว่าเป็นจริงหรือเท็จ อ่านค่ามาเก็บไว้ และในขั้นตอนเดียวกันนั้นก็จะเซ็ตค่าในตัวแปร ให้เป็นจริงไปพร้อมกันเลย จากนั้นจึงส่งค่าที่อ่านได้ก่อนหน้ากลับ ขั้นตอนวิธีของ Test-And-Set เป็นดังนี้

```
bool TestAndSet(bool *target) {
   bool rv = *target;
   *target = TRUE;
   return rv;
}
```

ส่วนขั้นตอนวิธีของ Compare-And-Swap นั้น ตรวจสอบข้อมูลว่าตรงกับที่ต้องการหรือไม่ ดังนี้

```
bool CompareAndSwap(int *value,int expected, int new_value){
   int temp = *value;
   if(*value == expected)
        *value = new_value;
   return temp;
}
```

การควบคุมแม่กุญแจโดยใช้ Test-And-Set

หลักการของการแก้ไขสภาวะแย่งชิงเพื่อเข้าสู่ส่วนวิกฤติในลักษณะนี้ เราจะนิยามตัวแปรที่ใช้ร่วมกันระหว่างโพรเซสใดๆ โดยเรากำหนดให้ตัวแปรนี้เป็น**แม่กุญแจ (lock)** สำหรับใช้ไขเข้าสู่ส่วนวิกฤติ โดยในสภาวะปกตินั้น lock จะมีสถานะเป็น false เมื่อ โพรเซสหนึ่งๆ จะเข้าสู่ส่วนวิกฤติ ก็จะตรวจสอบค่าใน lock พร้อมกับเช็ตค่าให้เป็นจริงไปพร้อมกันด้วย Test-And-Set ดังนั้นโพรเซส ที่ตรวจสอบในจังหวะที่ lock เป็น false อยู่ก่อนแล้วเท่านั้น จึงจะมีโอกาสเข้าสู่ส่วนวิกฤติ แต่ถ้ามีสองโพรเซสหรือมากกว่านั้น พยายามเข้าสู่ส่วนวิกฤติพร้อมๆ กัน แต่ละโพรเซสจะพยายามทำคำสั่ง Test-And-Set ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่จะไม่มีโอกาสที่โพรเซส ใดๆ จะประมวลคำสั่งนี้พร้อมกัน (ในกรณีของระบบที่มีหลายซีพียู และโพรเซสแต่ละตัวที่อยู่บนชีพียูแต่ละหน่วยพยายามทำคำสั่ง นี้ ก็จะมีเพียงซีพียูหน่วยเดียว ในเวลาหนึ่งที่จะประมวลคำสั่งนี้ ซีพียูในหน่วยอื่นจะต้องรอ) ดังนั้นจะมีเพียงโพรเซสเดียวเท่านั้นที่

มีโอกาสเดินหน้าเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้ และเมื่อโพรเซสจะออกจากส่วนวิกฤติ ก็จะเซ็ตค่าใน lock ให้เป็น false เพื่อเปิดโอกาสให้ โพรเซสอื่นๆ ที่รออยู่ หรือยังไม่ได้เข้าสู่ส่วนวิกฤติ สามารถมีโอกาสเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้ต่อไป

```
do {
 ทำกำสั่งอื่นๆ ก่อนหน้าเข้าสู่ส่วนวิกฤติ
 while ( TestAndSet (&lock )); // do nothing
 // critical section
 ทำกำสั่งภายใต้ส่วนวิกฤติ
 lock = FALSE;
 // remainder section
 ทำกำสั่งอื่นๆ หลังจากออกจากส่วนวิกฤติแล้ว
} while (TRUE);
```

```
      ฟังก์ชันสำหรับใช้งานในลินุกซ์

      type __sync_fetch_and_sub (type *ptr, type value);

      type __sync_fetch_and_or (type *ptr, type value);

      type __sync_fetch_and_and (type *ptr, type value);

      type __sync_fetch_and_xor (type *ptr, type value);

      type __sync_fetch_and_nand (type *ptr, type value);

      winitualnaiulianai

      LONG InterlockedExchange (LONG volatile* Target, LONG Value);

      LONG InterlockedExchangeAdd (LONG volatile* Addend, LONG Value);

      LONG InterlockedAnd (LONG volatile* Destination, LONG Value);

      LONG InterlockedOr (LONG volatile* Destination, LONG Value);

      LONG InterlockedXor (LONG volatile* Destination, LONG Value);

      LONG InterlockedXor (LONG volatile* Destination, LONG Value);
```

การควบคุมแม่กุญแจโดยใช้ Compare-and-Swap

ในลักษณะทำนองเดียวกันกับการใช้ Test-And-Set แม้เราสามารถกำหนดค่าเริ่มต้นของแม่กุญแจให้เป็นค่าใดๆ และค่าที่ เปลี่ยนแปลงให้เป็นค่าใดๆ ก็ได้เนื่องจากชุดคำสั่งมีความอ่อนตัวกว่า แต่ในที่นี้เราจะประยุกต์กลไกที่ใช้กับ Test-And-Set กับ Compare-and-Swap เข้ามาใช้แทน ดังนั้นค่าเริ่มต้นจะเป็น 0 (false) และค่าใหม่จะเป็น 1 (true) ก็จะได้โค้ดดังนี้

```
do {
 ทำกำสั่งอื่นๆ ก่อนหน้าเข้าสู่ส่วนวิกฤติ
 while (CompareAndSwap (&lock, 0, 1)!=0); // do nothing
 // critical section
 ทำกำสั่งภายใต้ส่วนวิกฤติ
 lock = 0;
 // remainder section
 ทำกำสั่งอื่นๆ หลังจากออกจากส่วนวิกฤติแล้ว
} while (TRUE);
```

```
      ฟังก์ชันสำหรับใช้งานในลินุกซ์

      type __sync_val_compare_and_swap(type *ptr, type oldval, type newval);

      *ptr ตัวชี้รับค่าอ้างอิงของตัวแปรที่ดำเนินการ

      oldval ค่าที่จะใช้เทียบว่าเท่ากันหรือไม่

      newval ค่าใหม่ที่จะใส่แทนที่ กรณีเท่ากัน
```

ค่ากลับคืนคือค่าก่อนการดำเนินการ

Wังก์ชันสำหรับใช้งานในวินโดวส์

LONG InterLockedCompareExchange (LONG volatile *Destination,
LONG Exchange, LONG Comperand);

*Destination ตัวซี้รับค่าอ้างอิงของตัวแปรที่ดำเนินการ

Exchange ค่าใหม่ที่จะใส่แทนที่ กรณีเท่ากัน Comperand ค่าที่จะใช้เทียบว่าเท่ากันหรือไม่

ค่ากลับคืนคือค่าก่อนการดำเนินการ

การปรับปรุงขั้นตอนวิธีเพื่อให้รองรับ bounded-waiting

การใช้ขั้นตอนวิธีที่กล่าวมาข้างต้นทั้งสองนั้น สามารถควบคุมให้มีเพียงโพรเซสเดียวสามารถเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้ก็จริง แต่ ยังมีปัญหาหลงเหลืออยู่ กรณีเช่นอาจจะกำลังมีโพรเซสทำงานอยู่สามตัว โพรเซสแรกอาจจะหลุดเข้าไปสู่ส่วนวิกฤติก่อน แล้วโพรเซสที่สองกับที่สามรออยู่ เมื่อโพรเซสแรกออกจากส่วนวิกฤติแล้ว โพรเซสส่วนที่สองอาจจะหลุดเข้าไปในส่วนวิกฤติบ้าง เมื่อโพรเซสที่สองหลุดจากส่วนวิกฤติ โพรเซสแรกอาจจะแย่งชิงโพรเซสที่สามเข้าสู่ส่วนวิกฤติไปอีก นั่นหมายความว่าโพรเซสที่สามอาจจะต้องรอนานกว่าปกติ ซึ่งในความเป็นจริงที่มีหลายโพรเซสแย่งชิงส่วนวิกฤติเดียวกัน อาจจะมีโอกาสที่มีบางโพรเซสไม่มีโอกาสจะได้เข้าไปสู่ส่วนวิกฤติเลย (no progression) หรืออาจจะใช้เวลารอ(โดนโพรเซสอื่นตัดหน้า)ไปโดยไม่สิ้นสุด (unboundedwaiting)

เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว จึงต้องมีการปรับขั้นตอนวิธีข้างต้นเพื่อให้มีหลักประกันว่า โพรเซสใดๆ จะต้องไม่โดนโพรเซสอื่น ตัดหน้าแย่งชิงเข้าสู่ส่วนวิกฤติไม่เกินจำนวนครั้งที่กำหนด (bounded-waiting) ในขั้นตอนวิธีนี้ เรามีตัวแปรร่วมสำหรับใช้กับโพรเซส จำนวน n โพรเซสคือ

```
bool waiting[n];
bool lock;
```

ในสภาวะเริ่มต้น สมาชิกทุกตัวในอะเรย์และตัวแปรจะถูกกำหนดค่าเริ่มต้นเป็นเท็จ (FALSE) ขั้นตอนวิธีจะมีลักษณะดังนี้

```
do {
       คำสั่งต่างๆ ก่อนหน้าที่จะเข้าสู่ส่วนวิกฤติ
       waiting[i] = TRUE;
       key = TRUE;
       while (waiting[i] && key)
             key = TestAndSet(&lock);
       waiting[i] = FALSE;
                    // critical section
             คำสั่งต่างๆ ภายในส่วนวิกฤติ
              j = (i + 1) % n;
              while ((j != i) && !waiting[j])
                    j = (j + 1) % n;
              if (j == i)
                    lock = FALSE;
              else
                    waiting[j] = FALSE;
                    // remainder section
              คำสั่งต่างๆ หลังจากออกจากส่วนวิกฤติ
       } while (TRUE);
```

จากขั้นตอนวิธีข้างบน จำลองส่วนวิกฤติที่ใช้ร่วมกันระหว่าง n โพรเชส เมื่อโพรเชสใดพยายามจะเข้าสู่ส่วนวิกฤติ โพรเชส นั้นก็จะเซ็ตค่าสมาชิกประจำโพรเชสในอะเรย์ waiting ให้เป็น TRUE เป็นการประกาศว่าตนกำลังจะรอเข้าสู่ส่วนวิกฤติ จากนั้นไปเซ็ต ค่า key ประจำตนให้เป็น true แล้ววนตรวจสอบทั้งค่าในสมาชิกประจำโพรเชสตนใน waiting และใน key ว่าเป็นจริงทั้งคู่หรือไม่ หากมีค่าใดค่าหนึ่งเป็นเท็จก็จะหลุดเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้

ในกรณีปกติที่มีโพรเซสเพียงโพรเซสเดียวเท่าสู่ส่วนวิกฤติ เราจะพบว่าค่าทั้งสองจะเป็นจริง และสามารถกระทำ TestAndSet หนึ่งครั้ง โดยเซ็ตค่าใน key ให้เป็นเท็จ (จากการได้ค่ามาจาก lock) และเซ็ตค่า lock ให้เป็นจริง เป็นการป้องกันไม่ให้โพ รเซสอื่นๆ สามารถเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้ และโพรเซสที่สามารถหลุดเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้ จะเซ็ตค่าประจำสมาชิกในอะเรย์ waiting ให้ กลับเป็น false ตามเดิม (แสดงว่าไม่ได้กำลังหยุดรอส่วนวิกฤติ เพราะเข้ามาได้แล้ว)

หลังจากที่โพรเซสทำงานตามที่ต้องการภายใต้ส่วนวิกฤติเสร็จสิ้น จะตรวจสอบโพรเซสอื่นๆ ที่เหลืออยู่ทั้งหมดว่ามีโพรเซส ใดกำลังรออยู่บ้าง โดยสแกนไปในสมาชิกแต่ละตัวของอะเรย์ waiting ซึ่งโพรเซสที่กำลังรออยู่เท่านั้นที่จะมีค่าสมาชิกเป็น true จะ เห็นว่าส่วนการตรวจว่าใครกำลังรออยู่นั้น จะหยุดก็ต่อเมื่อพบตัวที่กำลังรอในลำดับโพรเซสถัดไปที่พบเป็นตัวแรก หรือถ้าไม่พบ การ วนเช็คจะจบโดยค่าวนตรวจสอบจะย้อนกลับมายังค่าหมายเลขโพรเซสตนเอง และขั้นตอนสุดท้ายก่อนการออกจากส่วนวิกฤติ จะพิจารณาว่าถ้าไม่มีโพรเซสอื่นใดกำลังรออยู่ ก็จะเซ็ตค่า lock ให้เป็น FALSE ตามปกติ (เข้าสู่สภาวะที่ไม่มีโพรเซสใดกำลังหยุดรอ เลย) แต่ถ้ามีโพรเซสอื่นใดหยุดรอ (ซึ่งค่า j จะเป็นค่าหมายเลขประจำโพรเซสที่หยุดรอที่พบเป็นตัวแรกจากการสแกนไปเรื่อยทีละ สมาชิก) ก็จะเซ็ตค่าสมาชิกของ waiting ประจำโพรเซสนั้นๆให้เป็นเท็จ ทำให้โพรเซสดังกล่าวที่หยุดรออยู่ใน while ลูปตอนนั้น สามารถหลุดออกจากลูปได้ทันทีเพื่อเข้าสู่ส่วนวิกฤติ

ดังนั้น ในสภาพการทำงานตามขั้นตอนวิธีดังกล่าว หากมีโพรเซสมาหยุดรอพร้อมๆ กันมากกว่าหนึ่งตัว เมื่อโพรเซส แรกที่หลุดเข้ามาได้นั้นหลุดออกจากส่วนวิกฤติ ก็จะส่งผลให้โพรเซสหมายเลขถัดไปเข้าส่วนวิกฤติได้ ในสภาพที่มีโพรเซสทุกตัว พยายามเข้าส่วนวิกฤติพร้อมกัน (ในสภาวะที่เลวร้ายสุด) เราจะเห็นว่าแต่ละโพรเซสจะได้รับโอกาสในการเข้าส่วนวิกฤติต่อเนื่องกัน ไปเรื่อยๆ ทีละหน่วยจนทุกตัวสามารถผ่านส่วนวิกฤติไปได้ ดังนั้นสภาวะหยุดรอดังกล่าวจึงมีค่าไม่เกิน n-1 ครั้ง

5.5 การประสานงานโดยการใช้กลไกของระบบปฏิบัติการ

จากการประยุกต์ใช้กลไกของซีพียูที่จะได้เห็นในส่วนปฏิบัติการ จะพบถึงปัญหาการประยุกต์ใช้ในด้านต่างๆ และ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องการพัฒนาซอฟต์แวร์โดยไม่ยึดฮาร์ดแวร์เฉพาะเป็นหลักด้วยแล้ว จะพบว่าการเข้าถึงชุดคำสั่งเฉพาะของ ซีพียูโดยตรงอาจไม่เหมาะสมนัก เนื่องจากซีพียูต่างสถาปัตยกรรมย่อมจะมีชุดคำสั่งที่แตกต่างกันออกไป

ในที่นี้เราจึงหันมาพิจารณาใช้งาน system call มาตรฐานที่มีให้ใช้ผ่านทางไลบรารีของคอมไพเลอร์บนระบบปฏิบัติการ ต่างๆ แทน ซึ่งจะมีปัญหาในการประยุกต์ใช้งานน้อยกว่าการเข้าถึงชุดคำสั่งเฉพาะโดยตรง

การใช้งาน Mutex Locks

Mutext locks เป็นกลไกการล็อกทรัพยากรที่ถูกออกแบบมาให้ใช้งานได้ง่ายในระบบปฏิบัติการยุคใหม่

- นิยามตัวแปรล็อกเพื่อใช้สำหรับการล็อกทรัพยากรแต่ละตัว
- การจัดการส่วนวิกฤติกระทำโดยการ
  - o acquire() ล็อก ในส่วนของ entry section และ
  - o release() ล็อก ในส่วนของ exit section
- ระบบปฏิบัติการรับประกันกลไก acquire() และ release() เป็น atomic และดูแลจัดการเรื่อง mutual exclusion, progress, และ bounded waiting

```
while (true) {
    acquire lock

    critical section
    release lock

remainder section
}
```

การใช้งาน Locking mechanism ในลินุกซ์

สำหรับลินุกซ์และยูนิกซ์นั้น กลไกการจัดการล็อกถูกนิยามอยู่ภายใต้ pthread.h และทำงานจัดการล็อกเฉพาะระหว่าง เธรดต่างๆ ภายใต้โพรเชสเดียวเท่านั้น โดยมีฟังก์ชันมาตรฐานให้ใช้งานดังนี้

- spinlock คือกลไกการหยุดรอเพื่อเข้าสู่ส่วนวิกฤติ โดยเธรดใดที่รออยู่ จะวนลูปรอไปเรื่อยจนกว่าจะได้ล็อกหรือกุญแจมา เพื่อเข้าสู่ส่วนวิกฤติ ลักษณะแบบนี้เรียกว่า busy waiting ซึ่งหมายความว่าเธรดดังกล่าวจะวนเช็คสถานะล็อกอยู่ ตลอดเวลา
  - O pthread_spinlock_lock() ใช้ขาเข้า (entry section)
  - O pthread_spinlock_unlock() ใช้ขาออก (exit section)
- Read/Write Lock คือกลไกการหยุดรอเพื่อเข้าส่วนวิกฤติที่จะแบ่งลักษณะการจัดการกับเธรดสองกลุ่ม ได้แก่ เธรดที่ทำ หน้าที่เขียนข้อมูลลงในทรัพยากรร่วม (writer) และเธรดที่ทำหน้าที่อ่านข้อมูลจากทรัพยากรร่วม (reader) ในกรณีที่มี เธรดจำนวนมากเข้าใช้ทรัพยากรร่วมกัน แต่มีเพียงเธรดจำนวนน้อยที่เป็นผู้เขียน การให้ผู้อ่านรอคอยซึ่งกันและกันนั้นไม่ จำเป็น เพราะไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ด้วยเหตุนี้ เธรดผู้อ่านจึงได้รับอนุญาตเข้าสู่ส่วนวิกฤติได้พร้อมๆ กัน แต่เธรด ผู้อ่านจะเข้าพร้อมกันกับเธรดผู้เขียนไม่ได้ และเธรดผู้เขียนแต่ละตัวก็ไม่สามารถเข้าส่วนวิกฤติพร้อมกันได้
  - O pthread_rwlock_rdlock() ใช้ขาเข้ากับเธรดอ่าน (read lock)
  - O pthread rwlock wrlock() ใช้ขาเข้ากับเธรดเขียน (write lock)
  - O pthread rwlock unlock() ใช้ขาออก
- Mutex Lock เป็นกลไกการหยุดรอที่ถูกพัฒนาขึ้นแทน spinlock โดยในกรณีของ mutex lock นั้น หากไม่สามารถล็อกได้จะ sleep โดยระบบปฏิบัติการจะกลับมาปลุกเธรดที่รอค้างไว้หากเธรดที่เข้าส่วนวิกฤติออกจากส่วนวิกฤติแล้ว
  - O pthread_mutex_lock() ใช้ขาเข้า
  - O pthread_mutex_unlock() ใช้ขาออก
- ยังมีฟังก์ชันมาตรฐานอีกตัวหนึ่งในลินุกซ์ ที่ใช้ปล่อยการครอบครองซีพียูเป็นการชั่วคราว
  - O int pthread_yield(void);

เราสามารถเรียกฟังก์ชันนี้ร่วมกับกลไกการวนรอบเช็คค่า เพื่อรอเข้าส่วนวิกฤติที่เขียนโดยขั้นตอนวิธีทางฮาร์ดแวร์หรือ ซอฟต์แวร์ที่กล่าวมาในหัวข้อก่อนหน้านี้ได้ (ซึ่งจะได้ผลเทียบเท่ากับการใช้ sleep() เป็นเวลาสั้นๆ ที่ปรากฏในตัวอย่าง โปรแกรมในปฏิบัติการท้ายบท)

การใช้งาน Locking mechanism ในวินโดวส์

กลไกที่น่าสนใจมีดังนี้

- Mutex lock กลไกการทำ Mutex lock เป็นกลไกที่สามารถใช้งานข้ามโพรเซสได้ (ใช้ named mutex lock) (ตัวอย่างใน ปฏิบัติการท้ายบทจะนำมาใช้ภายในโพรเซสเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีการกำหนดชื่ออ้างอิงไว้)
  - o ใช้ WaitForSingleObject() ณ ส่วนขาเข้า
  - O ใช้ ReleaseMutex() ณ ส่วนขาออก

- criticalsection เป็นกลไกการทำ mutex lock ภายในโพรเซสเดียวกัน (ใช้งานระหว่างเธรด) ซึ่งจะใช้งานได้ง่ายกว่า
  - o ใช้ EnterCriticalSection() ณ ส่วนขาเข้า
  - o ใช้ LeaveCriticalSection() ณ ส่วนขาออก
  - สำหรับกลไกการปล่อยการครอบครองซีพียูของเธรด/โพรเซสนั้น อาจใช้ทางใดทางหนึ่งดังนี้
    - O YieldProcessor()
    - O Sleep(0)

_____

ปฏิบัติการ

5.1 ตัวอย่างโปรแกรม Producer-Consumer problem ที่ใช้ตัวแปร counter ร่วมกัน กรณีของลินุกซ์

เพื่อให้เห็นผลของสภาวะแย่งชิงทรัพยากร (ในที่นี้คือตัวแปร counter) ได้ชัดเจนขึ้น ในที่นี้จึงได้สร้างฟังก์ชัน increment() และ decrement() ขึ้นมาแทนการใช้ ++ หรือ -- ซึ่งการดำเนินการทั้งสองเป็นการดำเนินการแบบ atomic (การใช้ตัวดำเนินการ ดังกล่าวจะทำให้ไม่เห็นผลเสียในกรณีเช่นนี้) และเพื่อเปิดโอกาสให้ระบบปฏิบัติการสามารถเข้าจัดการเปลี่ยนโพรเซสในการเข้า ครอบครองซีพียูในจังหวะเวลาดังกล่าว จึงใช้ usleep เข้ามาเพื่อให้รอเวลา (ส่งผลสองประการคือมีโอกาสสูงขึ้นที่จะสลับการเข้าใช้ ทรัพยากรระหว่างสองโพรเซส และในระบบปฏิบัติการส่วนมาก หากโพรเซสไม่ครองซีพียูนานเกินไปก็จะไม่เกิด context switch อย่างในกรณีตัวอย่างนี้ซึ่งชุดคำสั่งสั้นมาก)

ให้สังเกตผลการส่งค่าจาก Producer ไปยัง Consumer ดูว่ามีความผิดพลาดอย่างไรเกิดขึ้นได้บ้าง และจงอธิบายว่า ทำไม จึงเป็นเช่นนั้น

```
#include <sys/types.h>
#include <stdio.h>
#include <unistd.h> // for usleep()
#include <stdlib.h> // for exit() and random generator
#include <wait.h> // for wait()
#include <sys/shm.h>
#include <sys/stat.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <time.h>
#define BUF SIZE 4
struct shmareatype{
   int rp;
   int wp;
   int data[BUF SIZE];
  int counter;
void randomDelay(void);
void consumer(struct shmareatype *shmarea);
void producer(struct shmareatype *shmarea);
int increment(int *counter);
int decrement(int *counter);
int main(){
        int shmid; // Share memory ID
        struct shmareatype *shmarea; // Pointer to the shared segment
        int shmsize; // share segment size
pid_t pid; // Child Process ID
        shmsize = sizeof(struct shmareatype);
        // Allocate the shared block from OS
        shmid = shmget(IPC PRIVATE, shmsize, 0666 | IPC CREAT );
        // Attach the shared block to the pointer so we can use it.
        shmarea = (struct shmareatype *)shmat(shmid, NULL, 0);
       shmarea->rp = shmarea->wp = shmarea->counter = 0;
        pid = fork(); //Fork a child process
        if(pid < 0) { //Fork error</pre>
                fprintf(stderr, "Fork failed.\n");
                exit(-1);
        else if(pid==0){ // This is the path of child process
            consumer(shmarea);
        else { // This is the path of parent process
```

```
producer(shmarea);
            wait (NULL);
            printf("Child process has terminated\n");
          // Detach the shared memory segment
           shmdt(shmarea);
          // Remove the shared memory segment
          shmctl(shmid, IPC RMID, NULL);
            exit(0);
        }
}
void consumer(struct shmareatype *shmarea) {
    int i=0;
    int remaintime;
    while(1) // consume data
       remaintime=5000; // Wait some seconds before quitting
       \ensuremath{//} Wait 5 seconds if no data in the circular buffer
       while((shmarea->counter==0) && (remaintime>0)) {
                  usleep(1000); remaintime--;
                  if(!(remaintime%1000))
                       printf("
                                       Waiting for %d second(s).\n", remaintime/1000);
       if(remaintime==0) return;
                       Data number:%d = %d\n", i++, shmarea->data[shmarea->rp]);
       shmarea->rp = ((shmarea->rp+1)%BUF SIZE);
       decrement(&(shmarea->counter));
}
void producer(struct shmareatype *shmarea) {
    for(i=0;i<32;i++) // produce data
        while(shmarea->counter==BUF SIZE) usleep(1000); //sleep for 1 ms if full
        printf("Enter data %d into share memory...\n",i);
         shmarea->data[shmarea->wp]=i;
       // move the write pointer so that the consumer know when to read.
       shmarea->wp = ((shmarea->wp+1)%BUF SIZE);
       increment(&(shmarea->counter));
}
void randomDelay(void) {
// This function provides a delay which slows the process down so we can see what happens
   srand(time(NULL));
   int stime = ((rand()%1000)+100)*1000;
   usleep(stime);
int increment(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
    int temp = *counter;printf("INC: read\n");
    randomDelay();
    temp = temp +1;printf("INC: ++\n");
    randomDelay();
    *counter = temp;printf("INC: write\n");
    return temp;
}
int decrement(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
    int temp = *counter;printf("
                                      DEC: read\n");
    randomDelay();
    temp = temp -1;printf("
                                DEC: --\n");
    randomDelay();
    *counter = temp;printf("
                                 DEC: write\n");
    return temp;
}
```

_____

5.2 ตัวอย่างโปรแกรม Producer-Consumer problem ที่ใช้ตัวแปร counter ร่วมกัน กรณีของวินโดวส์

ในทำนองเดียวกันกับตัวอย่างที่ 5.1 ในกรณีนี้เป็นการพอร์ตตัวอย่าง 5.1 เพื่อมาทำงานในลักษณะเช่นเดียวกันบน

วินโดวส์

```
#include <windows.h>
#include <stdio.h>
#include <tchar.h>
#include <stdlib.h>
#include <time.h>
#define BUF_SIZE 4
struct shmareatype{
   int rp;
   int wp;
   int data[BUF_SIZE];
   int counter;
void randomDelay(void);
void consumer(struct shmareatype *shmarea);
void producer(struct shmareatype *shmarea);
int increment(int *counter);
int decrement(int *counter);
void main(int argc, char *argv[]){
    TCHAR shmName[] = _T("lab5_2");
    struct shmareatype *shmarea; // Pointer to the shared segment
    int shmsize = sizeof(struct shmareatype); // share segment size
        HANDLE hMapFile;
        if(argc>1){ // If this is the child process it will run this instead
       hMapFile = OpenFileMapping(
                                FILE MAP ALL ACCESS, // read/write access
                                           -// do not inherit the name
                    FALSE,
                    shmName);
                                            // name of mapping object
     if (hMapFile == NULL) {
      printf("Could not open file mapping object (%d).\n",
             GetLastError());
      return;
 shmarea = (struct shmareatype *) MapViewOfFile(hMapFile, // handle to map object
                         FILE MAP ALL ACCESS, // read/write permission
                         0.
                         Ο,
                         shmsize);
    if (shmarea == NULL)
      printf("Could not map view of file (%d).\n",
            GetLastError());
      return:
    }
        consumer(shmarea);
            UnmapViewOfFile(shmarea);
       CloseHandle (hMapFile);
             return;
    // Create Memory Mapping File
    hMapFile = CreateFileMapping(
                              INVALID HANDLE VALUE,
                                                        // use paging file
                                  // default security
                  PAGE_READWRITE,
                                           // read/write access
                 shmsize,
                                           // max. object size
                                          // buffer size
                                            // name of mapping object
        if (hMapFile == NULL || hMapFile == INVALID HANDLE VALUE) {
      printf("Could not create file mapping object...\n");
      return;
```

```
STARTUPINFO si;
       PROCESS INFORMATION pi;
       TCHAR name[] = _{T("lab5_2.exe 1");} // Using the Same code with parameter
       ZeroMemory(&si,\overline{\text{sizeof}}(\overline{\text{si}}));
       si.cb = sizeof(si);
       ZeroMemory(&pi, sizeof(pi));
    printf("Before fork a child process...\n");
    if(!CreateProcess(NULL, name,
               NULL, NULL, FALSE, 0, NULL, NULL, &si, &pi)) {
                       fprintf(stderr, "Create process failed.\n");
       //Parent Process
        // Map share memory
    shmarea = (struct shmareatype *) MapViewOfFile(hMapFile, // handle to map object
                         FILE MAP ALL ACCESS, // read/write permission
                        0,
                        0.
                         shmsize);
    if (shmarea == NULL)
      printf("Could not map view of file (%d).\n",
            GetLastError());
      return:
       shmarea->rp = shmarea->wp = shmarea->counter = 0;
       producer(shmarea);
       printf("Before going into the wait state...\n");
       WaitForSingleObject(pi.hProcess,INFINITE);
       printf("Child process has terminated\n");
       CloseHandle (pi.hProcess);
       CloseHandle (pi.hThread);
       UnmapViewOfFile(shmarea);
    CloseHandle (hMapFile);
}
void consumer(struct shmareatype *shmarea) {
    int i=0;
        int remaintime;
    while(1) // consume data
           remaintime = 1000; // Wait a second before quitting
       // Wait 5 millisecs if no data in the circular buffer
           while((shmarea->counter==0) && (remaintime>0)) {
                  Sleep(1);
                  remaintime--;
                  if(!(remaintime%1000))
                        printf("
                                         Waiting for %d second(s).", remaintime / 1000);
           if(remaintime==0) return;
                       Data number:%d = %d\n",i++,shmarea->data[shmarea->rp]);
       shmarea->rp = ((shmarea->rp+1)%BUF_SIZE);
          decrement(&(shmarea->counter));
}
void producer(struct shmareatype *shmarea) {
    int i;
    for(i=0;i<32;i++) // produce data</pre>
               while(shmarea->counter==BUF SIZE)Sleep(1);
        printf("Enter data %d into share memory...\n",i);
        shmarea->data[shmarea->wp]=i;
       // move the write pointer so that the consumer know when to read.
       shmarea->wp = ((shmarea->wp+1)%BUF_SIZE);
               increment (& (shmarea->counter));
void randomDelay(void){
       // This function provides a delay which slows the process down so we can see what happens
```

```
srand(time(NULL));
   int stime = (rand() %1000) +100;
  Sleep(stime);
int increment(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
    int temp = *counter;printf("INC: read\n");
   randomDelay();
   temp = temp +1;printf("INC: ++\n");
   randomDelay();
   *counter = temp; printf("INC: write\n");
   return temp;
int decrement(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
    int temp = *counter;printf(" DEC: read\n");
   randomDelay();
   temp = temp -1; printf(" DEC: --\n");
   randomDelay();
   *counter = temp; printf("
                                DEC: write\n");
   return temp;
```

5.3 การแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกันโดยใช้ขั้นตอนวิธีของปีเตอร์สัน กรณีของลินุกซ์

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นการประยุกต์ใช้กลไกการแก้ปัญหาที่นำเสนอโดยปีเตอร์สัน จะเห็นว่าโค้ดบางส่วนจะมีความซับซ้อน ขึ้นบ้าง เหตุผลเพื่อแสดงให้เห็นสภาวะการทำงานของโปรแกรม และบางชุดเช่นส่วนของการวนรอก่อนเข้าส่วนวิกฤติ ได้เพิ่ม ฟังก์ชันวนรอการทำงาน เพื่อเปิดโอกาสให้ระบบปฏิบัติการเข้ามาทำ context switch ในจุดดังกล่าวได้

```
#include <sys/types.h>
#include <stdio.h>
#include <unistd.h> // for usleep()
#include <stdlib.h> // for exit() and random generator
#include <wait.h> // for wait()
#include <sys/shm.h>
#include <sys/stat.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <time.h>
#define BUF SIZE 256
struct shmareatype{
   int rp;
   int wp;
   int data[BUF_SIZE];
   int counter;
   // Following section is for Peterson's solution
   int flag[2];
   int turn;
void randomDelay(void);
void consumer(struct shmareatype *shmarea);
void producer(struct shmareatype *shmarea);
int increment(int *counter);
int decrement(int *counter);
int main(){
        int shmid; // Share memory ID
        struct shmareatype *shmarea; // Pointer to the shared segment
        int shmsize; // share segment size
        pid_t pid; // Child Process ID
        shmsize = sizeof(struct shmareatype);
        // Allocate the shared block from OS
        shmid = shmget(IPC_PRIVATE, shmsize, 0666 | IPC_CREAT );
        // Attach the shared block to the pointer so we can use it.
        shmarea = (struct shmareatype *)shmat(shmid, NULL, 0);
       shmarea->rp = shmarea->wp = shmarea->counter = 0;
```

```
// Peterson's solution
        shmarea->flag[0]=shmarea->flag[1]=0;
       shmarea->turn = 0;
       pid = fork(); //Fork a child process
        if(pid < 0){ //Fork error</pre>
               fprintf(stderr, "Fork failed.\n");
               exit(-1);
       else if (pid==0) { // This is the path of child process
           consumer(shmarea);
       else { // This is the path of parent process
           producer(shmarea);
            wait (NULL);
           printf("Child process has terminated\n");
          // Detach the shared memory segment
          shmdt(shmarea);
          // Remove the shared memory segment
           shmctl(shmid, IPC RMID, NULL);
           exit(0);
}
void consumer(struct shmareatype *shmarea) {
    int i=0:
   int remaintime:
   while(1) // consume data
       printf("
                      (Consumer) Before entering critical section\n");
              ENTRY section
// Peterson's
               shmarea->flag[0] = true;
               shmarea->turn = 1;
               while(shmarea->flag[1] && shmarea->turn==1) usleep(1000);
// Critical Section
       remaintime=5000; // Wait some seconds before quitting
       while((shmarea->counter==0) && (remaintime>0)) {
               usleep(1000); remaintime--;
                if(!(remaintime%1000))
                      printf("
                                     Waiting for %d second(s).\n", remaintime/1000);
       if(remaintime==0){
                  printf("
                                  The consumer process waiting too long, stopping...\n");
                   shmarea->flag[0] = false; // EXIT here in case of waiting too long
       }else{
           printf("
                            (Consumer) Data number:%d = %d\n",i++,shmarea->data[shmarea->rp]);
            shmarea->rp = ((shmarea->rp+1)%BUF SIZE);
            decrement(&(shmarea->counter));
// Peterson's EXIT section
       shmarea->flag[0] = false;
// Remaining Section
                       (Consumer) After exiting critical section\n");
       printf("
}
void producer(struct shmareatype *shmarea) {
    for(i=0;i<32;i++) // produce data</pre>
       printf("(Producer) Before entering critical section\n");
// Peterson's ENTRY section
               shmarea->flag[1] = true;
               shmarea -> turn = 0;
              while(shmarea->flag[0] && shmarea->turn==0) usleep(1000);
// Critical Section
       while(shmarea->counter==BUF_SIZE) usleep(1000);
       printf("(Producer) Enter data %d into share memory...\n",i);
         shmarea->data[shmarea->wp]=i;
       // move the write pointer so that the consumer know when to read.
       shmarea->wp = ((shmarea->wp+1)%BUF SIZE);
       increment(&(shmarea->counter));
// Peterson's EXIT section
```

```
shmarea->flag[1] = false;
// Remaining Section
      printf("(Producer) After exiting critical section\n");
void randomDelay(void){
// This function provides a delay which slows the process down so we can see what happens
  srand(time(NULL));
  int stime = ((rand()%1000)+100)*1000;
  usleep(stime);
int increment(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
   int temp = *counter;printf("INC: read\n");
   randomDelay();
   temp = temp +1;printf("INC: ++\n");
   randomDelay();
   *counter = temp; printf("INC: write\n");
   return temp;
int decrement(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
   int temp = *counter;printf(" DEC: read\n");
   randomDelay();
   temp = temp -1;printf("
                               DEC: --\n");
   randomDelay();
   *counter = temp; printf("
                                 DEC: write\n");
   return temp;
```

5.4 การแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกันโดยใช้ขั้นตอนวิธีของปีเตอร์สัน กรณีของวินโดวส์

```
#include <windows.h>
#include <stdio.h>
#include <tchar.h>
#include <stdlib.h>
#include <time.h>
#define BUF SIZE 4
struct shmareatype{
   int rp;
   int wp;
   int data[BUF SIZE];
   int counter;
   // Following section is for Peterson's solution
   int flag[2];
   int turn;
void randomDelay(void);
void consumer(struct shmareatype *shmarea);
void producer(struct shmareatype *shmarea);
int increment(int *counter);
int decrement(int *counter);
void main(int argc, char *argv[]) {
        TCHAR shmName[] = _T("lab5_4");

struct shmareatype *shmarea; // Pointer to the shared segment
    int shmsize = sizeof(struct shmareatype); // share segment size
        HANDLE hMapFile;
        if(argc>1){ // If this is the child process it will run this instead
       hMapFile = OpenFileMapping(
                                  FILE MAP ALL ACCESS, // read/write access
                                           -// do not inherit the name
                                              // name of mapping object
                    shmName);
     if (hMapFile == NULL) {
      printf("Could not open file mapping object (%d).\n",
             GetLastError());
      return;
     }
```

```
shmarea = (struct shmareatype *) MapViewOfFile(hMapFile, // handle to map object
                       FILE MAP ALL ACCESS, // read/write permission
                       0,
                       Ο,
                       shmsize);
  if (shmarea == NULL)
    printf("Could not map view of file (%d).\n",
           GetLastError());
     return:
      consumer(shmarea);
          UnmapViewOfFile(shmarea);
      CloseHandle (hMapFile);
             return;
   // Create Memory Mapping File
  hMapFile = CreateFileMapping(
                             INVALID HANDLE VALUE, // use paging file
                                   // default security
// read/write access
                NULL,
                PAGE_READWRITE,
                                         // max. object size
                Ο,
                shmsize,
                                         // buffer size
                                          // name of mapping object
                shmName);
      if (hMapFile == NULL || hMapFile == INVALID_HANDLE_VALUE) {
     printf("Could not create file mapping object...\n");
     return;
      STARTUPINFO si;
      PROCESS INFORMATION pi;
      TCHAR name[] = _{T}("lab5_{4.exe} 1"); // Using the Same code with parameter
      ZeroMemory(&si, sizeof(si));
      si.cb = sizeof(si);
      ZeroMemory(&pi, sizeof(pi));
  printf("Before fork a child process...\n");
   if(!CreateProcess(NULL, name,
              NULL, NULL, FALSE, 0, NULL, NULL, &si, &pi)) {
                     fprintf(stderr, "Create process failed.\n");
      }
      //Parent Process
      // Map share memory
   shmarea = (struct shmareatype *) MapViewOfFile(hMapFile, // handle to map object
                       FILE_MAP_ALL_ACCESS, // read/write permission
                       Ο,
                       shmsize);
   if (shmarea == NULL)
     printf("Could not map view of file (%d).\n",
            GetLastError());
      shmarea->rp = shmarea->wp = shmarea->counter = 0;
      //Peterson's solution
      shmarea->flag[0] = shmarea->flag[1] = 0;
      shmarea -> turn = 0;
      producer(shmarea);
      printf("Before going into the wait state...\n");
      WaitForSingleObject(pi.hProcess,INFINITE);
      printf("Child process has terminated\n");
      CloseHandle(pi.hProcess);
      CloseHandle(pi.hThread);
      UnmapViewOfFile(shmarea);
  CloseHandle (hMapFile);
```

```
void consumer(struct shmareatype *shmarea) {
   int i=0:
       int remaintime;
   while(1) // consume data
              printf("
                             (Consumer) Before entering critical section\n");
// Peterson's ENTRY section
              shmarea->flag[0]=true;
               shmarea -> turn = 1;
               while(shmarea->flag[1] && shmarea->turn==1) Sleep(1);
// Critical Section
          remaintime = 1000; // Wait a few seconds before quitting
          while((shmarea->counter==0)&& (remaintime>0)){
                 Sleep(1);remaintime--;
                  if (!(remaintime % 1000))
                         printf("
                                      Waiting for %d second(s).\n", remaintime / 1000);
          if (remaintime==0) {
                 printf("
                                 The consumer process waiting too long, stopping...\n");
                  shmarea->flag[0] = false; //EXIT here in case of waiting too long.
          lelse(
          printf("
                           (Consumer) Data number:%d = %d\n",i++,shmarea->data[shmarea->rp]);
           shmarea->rp = ((shmarea->rp+1)%BUF SIZE);
              decrement (& (shmarea->counter));
// Peterson's EXIT section
              shmarea->flag[0] = false;
// Remaining Section
                          (Consumer) After exiting critical section\n");
          printf("
void producer(struct shmareatype *shmarea) {
   int i:
    for(i=0;i<32;i++) // produce data</pre>
              printf("(Producer) Before entering critical section\n");
// Peterson's ENTRY section
               shmarea->flag[1] = true;
               shmarea -> turn = 0;
              while(shmarea->flag[0] && shmarea->turn==0) Sleep(1);
// Critical Section
              while(shmarea->counter==BUF SIZE) Sleep(1);
       printf("(Producer)Enter data %d into share memory...\n",i);
        shmarea->data[shmarea->wp]=i;
       // move the write pointer so that the consumer know when to read.
       shmarea->wp = ((shmarea->wp+1)%BUF SIZE);
              increment(&(shmarea->counter));
// Peterson's EXIT section
              shmarea->flag[1] = false;
// Remaining Section
       printf("(Producer) After exiting critical section\n");
void randomDelay(void){
       // This function provides a delay which slows the process down so we can see what happens
   srand(time(NULL));
  int stime = (rand()%1000)+100;
  Sleep(stime);
int increment(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
    int temp = *counter;printf("INC: read\n");
   randomDelay();
   temp = temp +1;printf("INC: ++\n");
   randomDelay();
    *counter = temp;printf("INC: write\n");
   return temp;
int decrement(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
    int temp = *counter;printf("
                                    DEC: read\n");
```

```
randomDelay();
temp = temp -1;printf(" DEC: --\n");
randomDelay();
*counter = temp;printf(" DEC: write\n");
return temp;
}
```

5.5 การแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกันโดยใช้ TestAndSet กรณีของลินุกซ์

ตัวอย่างต่อไปนี้เราใช้ฟังก์ชัน(หรือถ้าจะเรียกให้ถูก จะเป็นมาโคร) __sync_fetch_and_or() ซึ่งฟังก์ชันนี้จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสถาปัตยกรรมของซีพียู โดยคอมไพเลอร์จะแปลงฟังก์ชันดังกล่าวเป็นชุดคำสั่งภาษาเครื่องของซีพียูซึ่งจะออกมาเพียง คำสั่งเดียว (instruction) ทำให้มีลักษณะเป็น atomic ตามต้องการ ฟังก์ชันนี้เป็นฟังก์ชันมาตรฐาน (built-in function) ของ GCC ซึ่งมี อยู่หลายตัวด้วยกัน ตัวที่น่าสนใจมีดังนี้

```
type __sync_fetch_and_add (type *ptr, type value);
type __sync_fetch_and_sub (type *ptr, type value);
type __sync_fetch_and_or (type *ptr, type value);
type __sync_fetch_and_and (type *ptr, type value);
type __sync_fetch_and_xor (type *ptr, type value);
type __sync_fetch_and_nand (type *ptr, type value);
```

ชนิดของ type เป็นข้อมูลจำนวนเต็ม ฟังก์ชันที่มีคำว่า fetch นำหน้า หมายความว่าจะอ่านค่าเก่าส่งกลับก่อนแล้วจึง ดำเนินการตามการดำเนินการที่แจ้งเช่น __sync_fetch_and_or หมายความว่าจะอ่านค่าจากหน่วยความจำในต่ำแหน่งที่อ้างโดย ptr แล้วนำมา or กับค่า value แต่จะส่งค่าก่อน or กลับจากฟังก์ชัน แล้วนำค่าที่ or แล้วไปใส่ในตำแหน่งหน่วยความจำที่อ้างโดย ptr ส่วน __sync_orand_fetch จะทำตรงกันข้าม เป็นต้น

<u>อนึ่ง</u> การใช้งานฟังก์ชันในกลุ่มนี้ จะต้องกำหนดสถาปัตยกรรมในขณะคอมไฟล์ด้วย โดยซีพียูที่รองรับในตระกูลอินเทล ทำได้ ตั้งแต่ 486 หรือใหม่กว่า ดังนั้นจึงต้องเพิ่มออปชันในการคอมไฟล์คือ -march=i486 (หรือใหม่กว่าเช่น -march-i686 เป็นต้น)
 ดังตัวอย่างเช่น
 gcc -o lab5 5 lab5 5.cpp -march=i686

กลไก TestAndSet() เมื่อเทียบกับฟังก์ชันด้านบนนี้แล้ว อาจเทียบได้กับ __sync_fetch_and_or(ptr,1) หรือ __sync_fetch_and_add(ptr,1) เมื่อค่าเดิมก่อนการเปลี่ยนแปลงคือ 0 (false) ดังนั้นเราสามารถนำเอาโปรแกรมตัวอย่าง 5.3 ที่แก้ไข ปัญหาด้วยขั้นตอนวิธีของปีเตอร์สัน มาใช้การ TestAndSet() จะได้ดังนี้

```
#include <sys/types.h>
#include <stdio.h>
#include <unistd.h> // for usleep()
#include <stdlib.h> // for exit() and random generator
#include <wait.h> // for wait()
#include <sys/shm.h>
#include <sys/stat.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <time.h>
#define BUF SIZE 4
struct shmareatype{
   int rp;
   int wp;
   int data[BUF_SIZE];
   int counter:
   // Following section is for locking mechanism
   int lock;
void randomDelay(void);
void consumer(struct shmareatype *shmarea);
void producer(struct shmareatype *shmarea);
int increment(int *counter);
int decrement(int *counter);
int main(){
        int shmid; // Share memory ID
```

```
struct shmareatype *shmarea; // Pointer to the shared segment
        int shmsize; // share segment size
pid_t pid; // Child Process ID
        shmsize = sizeof(struct shmareatype);
        // Allocate the shared block from OS
        shmid = shmget(IPC PRIVATE, shmsize, 0666 | IPC CREAT );
        // Attach the shared block to the pointer so we can use it.
        shmarea = (struct shmareatype *) shmat(shmid, NULL, 0);
        shmarea->rp = shmarea->wp = shmarea->counter = 0;
        shmarea->lock = false;// Start the lock with noone using it.
        pid = fork(); //Fork a child process
        if(pid < 0) { //Fork error</pre>
                 fprintf(stderr, "Fork failed.\n");
                 exit(-1);
        else if(pid==0){ // This is the path of child process
            consumer(shmarea);
        else { // This is the path of parent process
            producer(shmarea);
             wait(NULL);
            printf("Child process has terminated\n");
          // Detach the shared memory segment
           shmdt(shmarea);
          // Remove the shared memory segment
           shmctl(shmid, IPC_RMID, NULL);
            exit(0);
}
void consumer(struct shmareatype *shmarea) {
    int i=0;
    int remaintime;
    while(1) // consume data
printf(" (Consumer) Before entering critical section\n");
// Using Test&Set mechanism, in Linux with gcc the function is __syne_fetch_and_add(ptr,1);
          while(__sync_fetch_and_or(&(shmarea->lock),1)) usleep(\overline{1000});
// Critical Section
             printf("
                              (Consumer) Entered critical section (lock=%d) \n", shmarea->lock);
          remaintime=5000; // Wait a few seconds before quitting
          while((shmarea->counter==0)&&(remaintime>0)){
                       usleep(1000); remaintime--;
                       if(!(remaintime%1000))
                            printf("
                                             (Consumer) Waiting for %d
second(s).\n", remaintime/1000);
          if(remaintime==0){
                      printf("
                                        (Consumer) The consumer process waiting too long,
stopping...\n");
                shmarea->lock = false; // Consumer releases lock and exits here
                return;
          }else{
                printf("
                                 (Consumer) Data number: %d = %d\n", i++, shmarea->data[shmarea-
>rp]);
                 shmarea->rp = ((shmarea->rp+1)%BUF SIZE);
                 decrement(&(shmarea->counter));
// Release lock
                  shmarea->lock = false;
// Remaining Section
          printf("
                          (Consumer) After exiting critical section (lock=%d)\n",shmarea->lock);
          randomDelay();
    }
}
void producer(struct shmareatype *shmarea) {
    for(i=0;i<32;i++) // produce data</pre>
```

```
printf("(Producer) Before entering critical section\n");
                                                                 _syne_fetch and add(ptr,1);
// Using Test&Set mechanism, in Linux with gcc the function is
         while(__sync_fetch_and_or(&(shmarea->lock),1)) usleep(1000);
// Critical Section
         printf("(Producer) Entered critical section (lock=%d)\n",shmarea->lock);
         if(shmarea->counter!=BUF_SIZE){
               printf("(Producer) Enter data %d into share memory...\n",i);
               shmarea->data[shmarea->wp]=i;
       // move the write pointer so that the consumer know when to read.
               shmarea->wp = ((shmarea->wp+1)%BUF SIZE);
               increment(&(shmarea->counter));
                      printf("(Producer) Buffer is full, release lock and try again.\n");
                       shmarea->lock = false;
                       continue:
// Release lock
              shmarea->lock = false;
// Remaining Section
       printf("(Producer) After exiting critical section (lock=%d)\n", shmarea->lock);
       randomDelay();
   }
}
void randomDelay(void){
// This function provides a delay which slows the process down so we can see what happens
  srand(time(NULL));
  int stime = ((rand()%1000)+100)*1000;
  usleep(stime);
int increment(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
   int temp = *counter;printf("INC: read\n");
   randomDelay();
   temp = temp +1;printf("INC: ++\n");
   randomDelay();
    *counter = temp; printf("INC: write\n");
   return temp;
int decrement(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
   int temp = *counter;printf("
                                    DEC: read\n");
   randomDelay();
   temp = temp -1;printf("
                                DEC: --\n");
   randomDelay();
    *counter = temp; printf("
                                 DEC: write\n");
   return temp;
```

5.6 การแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกันโดยใช้ TestAndSet กรณีของวินโดวส์

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นการประยุกต์ตัวอย่างที่ 5.4 มาใช้หลักการของ TestAndSet โดยในวินโดวส์นั้น ตามปกติแล้ว ตัวแปร ชนิดใดๆ ที่มีขนาดไม่เกิน 32 บิตจะเขียนหรืออ่านแบบ Atomic อยู่แล้ว และถึงกระนั้น ระบบปฏิบัติการวินโดวส์ได้ให้ฟังก์ชันจำนวน หนึ่งสำหรับการจัดการแบบ Atomic ซึ่งวินโดวส์จะเรียกตัวแปรที่ถูกจัดการในลักษณะนี้ว่า Interlocked variable โดยการเข้าถึงนี้หาก เธรดหรือโพรเซสมีการใช้พื้นที่หน่วยความจำร่วมกันก็จะสามารถใช้ได้โดยทันที

ในที่นี้เราใช้ฟังก์ชั้น InterlockedExchangeAdd() ซึ่งมีกลไกเหมือนกับ __sync_fetch_and_add() ของลินุกซ์ทุกประการ ฟังก์ชันจัดการกับตัวแปรแบบ Interlocked ที่ส่งค่ากลับคืนด้วยค่าก่อนการเปลี่ยนแปลง ที่น่าสนใจมีดังนี้

```
LONG InterlockedExchange(LONG volatile* Target, LONG Value); //แทนค่าด้วยค่าใหม่
LONG InterlockedExchangeAdd(LONG volatile* Addend, LONG Value);
LONG InterlockedAnd(LONG volatile* Destination, LONG Value);
LONG InterlockedOr(LONG volatile* Destination, LONG Value);
LONG InterlockedXor(LONG volatile* Destination, LONG Value);
```

```
#include <windows.h>
#include <stdio.h>
#include <tchar.h>
```

```
#include <stdlib.h>
#include <time.h>
#define BUF_SIZE 4
struct shmareatype{
   int rp;
   int wp;
   int data[BUF SIZE];
   int counter;
   // Following section is for locking mechanism
   int lock;
void randomDelay(void);
void consumer(struct shmareatype *shmarea);
void producer(struct shmareatype *shmarea);
int increment(int *counter);
int decrement(int *counter);
void main(int argc, char *argv[]){
        TCHAR shmName[] = _T("lab5_6");
struct shmareatype *shmarea; // Pointer to the shared segment
    int shmsize = sizeof(struct shmareatype); // share segment size
        HANDLE hMapFile;
        if(argc>1){ // If this is the child process it will run this instead
       hMapFile = OpenFileMapping(
                                  FILE_MAP_ALL_ACCESS, // read/write access
                                            _// do not inherit the name
                    FALSE,
                                             // name of mapping object
                    shmName);
     if (hMapFile == NULL) {
      printf("Could not open file mapping object (%d).\n",
             GetLastError());
 shmarea = (struct shmareatype *) MapViewOfFile(hMapFile, // handle to map object
                         FILE MAP ALL ACCESS, // read/write permission
                         0.
                         shmsize);
    if (shmarea == NULL)
      printf("Could not map view of file (%d).\n",
            GetLastError());
      return;
    }
        consumer(shmarea);
            UnmapViewOfFile(shmarea);
       CloseHandle (hMapFile);
               return;
    // Create Memory Mapping File
    hMapFile = CreateFileMapping(
                               INVALID_HANDLE_VALUE, // use paging file
                                  // default security
                  NULL,
                  PAGE READWRITE,
                                            // read/write access
                                            // max. object size
                                           // buffer size
                  shmsize,
                  shmName);
                                             // name of mapping object
        if (hMapFile == NULL || hMapFile == INVALID HANDLE VALUE) {
      printf("Could not create file mapping object...\n");
      return;
        STARTUPINFO si;
        PROCESS_INFORMATION pi;
        TCHAR name[] = T("lab5_6.exe 1"); // Using the Same code with parameter ZeroMemory(&si,sizeof(<math>s\bar{i}));
        si.cb = sizeof(si);
        ZeroMemory(&pi, sizeof(pi));
    printf("Before fork a child process...\n");
```

if (!CreateProcess(NULL, name, NULL, NULL, FALSE, 0, NULL, NULL, &si, &pi)) { fprintf(stderr, "Create process failed.\n"); //Parent Process // Map share memory shmarea = (struct shmareatype *) MapViewOfFile(hMapFile, // handle to map object FILE MAP ALL ACCESS, // read/write permission Ο, 0, shmsize); if (shmarea == NULL) printf("Could not map view of file (%d).\n", GetLastError()); return; shmarea->rp = shmarea->wp = shmarea->counter = 0; //Start with unlock shmarea->lock = false; producer(shmarea); printf("Before going into the wait state...\n"); WaitForSingleObject(pi.hProcess,INFINITE); $printf("Child process has terminated\n");$ CloseHandle(pi.hProcess); CloseHandle (pi.hThread); UnmapViewOfFile(shmarea); CloseHandle (hMapFile); } void consumer(struct shmareatype *shmarea) { int i=0: int remaintime; while(1) // consume data printf(" (Consumer) Before entering critical section\n"); // Using Test&Set mechanism while(InterlockedExchangeAdd((volatile LONG *)&(shmarea->lock),1)) Sleep(1); // Critical Section printf(" (Consumer) Entered critical section (lock=%d) \n", shmarea->lock); remaintime = 5000; // Wait a few seconds before quitting while((shmarea->counter==0) && (remaintime>0)) { Sleep(1); remaintime--; if (!(remaintime % 1000)) printf(" (Consumer) Waiting for %d second(s).\n", remaintime / 1000); if (remaintime==0) { printf(" (Consumer) The consumer process waiting too long, stopping...\n"); shmarea->lock = false; // Consumer releases lock and exits here }else{ printf(" (Consumer) Data number:%d = %d\n",i++,shmarea->data[shmarea->rpl); shmarea->rp = ((shmarea->rp+1)%BUF_SIZE); decrement (& (shmarea->counter)); // Release lock shmarea->lock = false; // Remaining Section printf(" (Consumer) After exiting critical section (lock=%d)\n",shmarea->lock); randomDelav(); void producer(struct shmareatype *shmarea) { int i: for(i=0;i<32;i++) // produce data</pre>

```
printf("(Producer) Before entering critical section\n");
// Using Test&Set mechanism
         while(InterlockedExchangeAdd((volatile LONG *)&(shmarea->lock),1)) Sleep(1);
// Critical Section
            printf("(Producer) Entered critical section (lock=%d)\n",shmarea->lock);
                if (shmarea->counter!=BUF_SIZE) {
                      printf("(Producer) Enter data %d into share memory...\n",i);
                      shmarea->data[shmarea->wp]=i;
                      // move the write pointer so that the consumer know when to read.
                      shmarea->wp = ((shmarea->wp+1)%BUF SIZE);
                      increment(&(shmarea->counter));
               }else{
                      printf("Buffer is full, release lock and try again.\n");
                      shmarea->lock = false;
                      continue;
// Release lock
               shmarea->lock = false;
// Remaining Section
          printf("(Producer) After exiting critical section (lock=%d)\n",shmarea->lock);
       randomDelay();
}
void randomDelay(void) {
       // This function provides a delay which slows the process down so we can see what happens
  srand(time(NULL));
  int stime = (rand()%1000)+100;
  Sleep(stime);
int increment(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
   int temp = *counter;printf("INC: read\n");
   randomDelay();
   temp = temp +1;printf("INC: ++\n");
   randomDelay();
   *counter = temp;printf("INC: write\n");
   return temp;
int decrement(int *counter){
// This function show how non-atomic instruction can cause problem in consumer-producer case
   int temp = *counter;printf(" DEC: read\n");
   randomDelay();
   temp = temp -1;printf(" DEC: --\n");
   randomDelay();
    *counter = temp;printf(" DEC: write\n");
   return temp;
```

5.7 ตัวอย่างปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกัน โปรแกรมทำงานบนลินุกซ์

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นการจำลอง Producer-Consumer ที่ซับซ้อนขึ้น ในที่นี้จะมี Producer ทั้งหมด 4 ตัว และมี Consumer 1 ตัว และมีพื้นที่เก็บข้อมูล 3 ส่วน ซึ่งในโปรแกรมตัวอย่างได้ชลอขั้นตอนการเขียนด้วย usleep() เพื่อให้เห็นถึงการเขียน-อ่าน ข้อมูล จำนวนมากบนพื้นที่ร่วมกัน

อนึ่ง โปรแกรมนี้เป็นแบบ multithread (ใช้ทั้งหมด 5 เธรด) ดังนั้นจะต้องเพิ่มoption -lthread ที่ส่วน Linker ด้วย

```
int isFull;
int isReady;
void randomDelay(void);
void serve(char *dest,char *src);
void *chefWork(void *who);
void *customer(void *who);
int main(void){
        int i;
       int param[5] = \{0, 1, 2, 3, 4\};
       pthread attr t attr[5];
                                 // Thread attributes
       isFull=false:
                              // Customer tell all chefs to stop making food
                              // Producer tell customer that food is ready
       isReady=false;
       for(i=0;i<5;i++)
               pthread attr init(&attr[i]); // Get default attributes
       // Create 4 threads for producers
       for(i=0;i<4;i++)
              pthread_create(&tid[i],&attr[i],chefWork,(void *)&param[i]);
       // Create 1 threads for consumer
       pthread_create(&tid[4],&attr[4],customer,(void *)&param[i]);
       // Wait until all threads finish
       for(i=0;i<5;i++)
               pthread_join(tid[i],NULL);
       return 0;
}
void randomDelay(void) {
    int stime = ((rand()%100)+1)*1000;
    usleep(stime);
void serve(char *dest,char *src){
  int i;
   srand(time(NULL));
   for (i=0; (i<63) && (src[i]!=0); i++) {
       dest[i]=src[i];
       randomDelay();
   dest[i]=0;
}
void *chefWork(void *who) {
    int plateNo, chefNo, i, j;
    chefNo = (int)*((int *)who);
    for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
    printf("Chef NO %d start working...\n",chefNo+1);
    fflush(stdout);
    while(!isFull){
       if(isReady) {
           randomDelay(); // Wait for food to be taken
       if((!isFull)&&(!isReady)){
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
                                                      ");
               printf("Chef NO %d is serving the food\n",chefNo+1);
               fflush(stdout);
               for (j=0; j<3; j++)
                   serve(plate[j],chef[chefNo][j]);
               isReady=true; //Tel customer that the food is ready
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
               printf("Chef NO %d has serve the food\n", chefNo+1);
               fflush(stdout);
       }else{
//
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
```

```
//
               printf("Chef NO %d has to skip the searving\n", chefNo+1);
               fflush(stdout);
       if(isFull) break;
       usleep(300000*(chefNo+1)); // This will cause some chef to waiting indefinitly
       for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf(" ");</pre>
//
       printf("Chef NO %d has rested\n", chefNo+1);
//
//
       fflush(stdout);
   pthread exit(0);
void *customer(void *who) {
   int i,j;
   char dinner[256]={0};
    for(i=0;i<10;i++){
       printf("Choochok waits for food to be served\n");
       fflush (stdout);
       while(!isReady) randomDelay();
       printf("Choochok starts grab a set of dinner\n");
       fflush(stdout);
       serve(dinner,plate[0]); dinner[63]=0;
       serve(dinner + strlen(dinner),plate[1]); dinner[127]=0;
       serve(dinner + strlen(dinner),plate[2]); dinner[191]=0;
       printf("Plate NO:%d Choochok is eating %s\n",i+1,dinner);
       fflush(stdout);
        isReady=false; // Food taken
       // Remaining Section
       for (j=0; j<10; j++) randomDelay();
       printf("Choochok is moving to the next table\n");
       fflush(stdout);
   isFull = true; // Tell other producer threads to stop;
   pthread exit(0);
```

5.8 ตัวอย่างปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกัน โปรแกรมทำงานบนวินโดวส์

ตัวอย่างต่อไปนี้มีโครงสร้างการทำงานเหมือนกันกับตัวอย่าง 5.7 เพียงแต่ถูกพอร์ตมารันบนวินโดวส์ ให้สังเกตผลลัพธ์ ของการทำงานว่า consumer ได้ข้อมูลอะไรไปบ้าง

```
#include <stdio.h>
#include <windows.h>
#include <time.h>
#include <stdlib.h>
char plate[3][64]; // Consumer table
char chef[4][3][64] = {
        {"rice with ", "chicken curry, and ", "fish sauce."},
        {"wiskey with ","lemonade, and ","soda."}, {"bread with ","cheese, and ","ketchup."},
        {"icecream with ", "banana, and ", "chocolate."}};
int isFull;
int isReady;
void randomDelay(void);
void serve(char *dest,char *src);
DWORD WINAPI chefWork(LPVOID who);
DWORD WINAPI customer(LPVOID who);
int main(void) {
        int i;
        DWORD tid[5];
                                                  // Thread ID
        HANDLE th[5];
                                                  // Thread Handle
        int param[5] = \{0, 1, 2, 3, 4\};
        // Create 5 threads
        for (i=0; i<4; i++)
        th[i] = CreateThread(
```

```
NULL,
                                              // Default security attributes
                                                      // Default stack size
               0.
                                              // Thread function
               chefWork,
               (void *)&param[i],
                                      // Thread function parameter
                                                     // Default creation flag
                                              // Thread ID returned.
               &t.id[i]);
       th[4] = CreateThread(
               NULL,
                                              // Default security attributes
                                                     // Default stack size
               0.
                                              // Thread function
               customer.
                                      // Thread function parameter
               (void *)&param[4],
               Ο,
                                                     // Default creation flag
                                                      // Thread ID returned.
               &tid[4]);
       // Wait until all threads finish
       for(i=0;i<4;i++)
               if(th[i]!=NULL)
                       WaitForSingleObject(th[i],INFINITE);
       return 0;
}
void randomDelay(void){
    int stime = ((rand()%100)+1);
    Sleep(stime);
void serve(char *dest, char *src) {
   int i:
   srand(time(NULL));
   for(i=0;(i<63)&&(src[i]!=0);i++){
       dest[i]=src[i];
       randomDelay();
   dest[i]=0;
DWORD WINAPI chefWork(LPVOID who) {
   int chefNo,i,j;
    chefNo = (int)*((int *)who);
    for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
    printf("Chef NO %d start working...\n", chefNo+1);
    fflush (stdout);
    while(!isFull) {
       if(isReady) {
           randomDelay(); // Wait for food to be taken
       if((!isFull)&&(!isReady)){
       // Critical Section
                                                       ");
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
               printf("Chef NO %d is serving the food\n",chefNo+1);
               fflush(stdout);
               for (j=0; j<3; j++)
                   serve(plate[j],chef[chefNo][j]);
               isReady=true; //Tel customer that the food is ready
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
               printf("Chef NO %d has serve the food\n",chefNo+1);
               fflush(stdout);
       if(isFull) break;
        // Remaining Section
       Sleep(300*(chefNo+1)); // This will cause some chef to waiting indefinitly
    return 0;
DWORD WINAPI customer (LPVOID who) {
    int i,j;
    char dinner[256]={0};
    for(i=0;i<10;i++){
```

5.9 ตัวอย่างการแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกัน โดยการใช้ locking mechanism โปรแกรมทำงาน บนลินุกซ์

ตัวอย่างนี้แก้ไขจากตัวอย่าง 5.7 เพื่อเพิ่มการใช้งานคำสั่ง Test&Set ซึ่งเป็นแบบ atomic ซึ่งในที่นี้ใช้

```
__sync_fetch_and_or()
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>
#include <unistd.h>
#include <time.h>
#include <string.h>
char plate[3][64]; // Consumer table
{"wiskey with ", "lemonade, and ", "soda."},
       {"bread with ", "cheese, and ", "ketchup."},
       {"icecream with ", "banana, and ", "chocolate."}};
int isFull;
int isReady;
int lock;
void randomDelay(void);
void serve(char *dest, char *src);
void *chefWork(void *who);
void *customer(void *who);
int main(void){
       int i;
       pthread_attr_t attr[5];
                                // Thread attributes
                          // Customer tell all chefs to stop making food
       isFull=false;
       isReady=false;
                           // Producer tell customer that food is ready
                           // Locking mechanism
       lock = false;
       for(i=0;i<5;i++)
              pthread_attr_init(&attr[i]); // Get default attributes
       // Create 4 threads for producers
       for(i=0;i<4;i++)
             pthread_create(&tid[i],&attr[i],chefWork,(void *)&param[i]);
       // Create 1 threads for consumer
       pthread create(&tid[4],&attr[4],customer,(void *)&param[i]);
      // Wait until all threads finish
       for(i=0;i<5;i++)
             pthread_join(tid[i],NULL);
```

```
void randomDelay(void){
   int stime = ((rand()%100)+1)*1000;
   usleep(stime);
void serve(char *dest,char *src){
  int i;
  srand(time(NULL));
   for(i=0;(i<63)&&(src[i]!=0);i++){
       dest[i]=src[i];
       randomDelay();
  dest[i]=0;
}
void *chefWork(void *who) {
   int plateNo,chefNo,i,j;
   chefNo = (int)*((int *)who);
   fflush(stdout);
   while(!isFull){
       if(isReady) {
           randomDelay(); // Wait for food to be taken
       while(__sync_fetch_and_or(&lock,1)) usleep(500000);
       if((!isFull)&&(!isReady)){
       // Critical Section
              for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
                                                     ");
               printf("Chef NO %d is serving the food\n", chefNo+1);
               fflush(stdout);
               for(j=0;j<3;j++)
                  serve(plate[j],chef[chefNo][j]);
               isReady=true; //Tel customer that the food is ready
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
              printf("Chef NO %d has serve the food\n", chefNo+1);
               fflush(stdout);
       }else{
//
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
               printf("Chef NO %d has to skip the searving\n", chefNo+1);
              fflush(stdout);
       lock = false;
       if(isFull) break;
       // Remaining Section
       usleep(300000*(chefNo+1)); // This will cause some chef to waiting indefinitly
       for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf(" ");</pre>
       printf("Chef NO %d has rested\n",chefNo+1);
//
       fflush(stdout);
   pthread_exit(0);
void *customer(void *who) {
   int i,j;
   char dinner[256]={0};
   for(i=0;i<10;i++){
       printf("Choochok waits for food to be served\n");
       fflush(stdout);
       while(!isReady) randomDelay();
       while(__sync_fetch_and_or(&lock,1)) usleep(500000);
               // Critical Section
       printf("Choochok starts grab a set of dinner\n");
       fflush(stdout);
       serve(dinner,plate[0]); dinner[63]=0;
       serve(dinner + strlen(dinner),plate[1]); dinner[127]=0;
```

```
serve(dinner + strlen(dinner),plate[2]); dinner[191]=0;
printf("Plate NO:%d Choochok is eating %s\n",i+1,dinner);
fflush(stdout);

isReady=false; // Food taken
lock=false;
// Remaining Section
for(j=0;j<10;j++) randomDelay();
printf("Choochok is moving to the next table\n");
fflush(stdout);
}
isFull = true; // Tell other producer threads to stop;
pthread_exit(0);
}</pre>
```

5.10 ตัวอย่างการแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกัน โดยการใช้ locking mechanism โปรแกรม ทำงานบนวินโดวส์

ตัวอย่างนี้ใช้หลักการ Interlocking variable และฟังก์ชันที่ทำงานแบบ atomic บนวินโดวส์

```
#include <stdio.h>
#include <windows.h>
#include <time.h>
#include <stdlib.h>
char plate[3][64]; // Consumer table
{"wiskey with ", "lemonade, and ", "soda."}, {"bread with ", "cheese, and ", "ketchup."},
        {"icecream with ", "banana, and ", "chocolate."}};
int isFull;
int isReady;
int lock;
void randomDelay(void);
void serve(char *dest,char *src);
DWORD WINAPI chefWork(LPVOID who);
DWORD WINAPI customer(LPVOID who);
int main(void){
       int i;
                                              // Thread ID
       DWORD tid[5];
                                               // Thread Handle
       HANDLE th[5];
       int param[5] = \{0, 1, 2, 3, 4\};
        // Create 5 threads
        for (i=0; i<4; i++)
       th[i] = CreateThread(
                                              // Default security attributes
               NULL,
                                              // Default stack size
// Thread function
               chefWork,
                                              // Thread function parameter
                (void *)&param[i],
                                              // Default creation flag
               &tid[i]);
                                              // Thread ID returned.
        th[4] = CreateThread(
                                              // Default security attributes
               NULL,
                                              // Default stack size
               customer,
                                              // Thread function
// Thread function parameter
                (void *)&param[4],
                                              // Default creation flag
               &tid[4]);
                                              // Thread ID returned.
       // Wait until all threads finish
        for(i=0;i<5;i++)
               if(th[i]!=NULL)
                       WaitForSingleObject(th[i],INFINITE);
       return 0;
void randomDelay(void) {
    int stime = ((rand()%100)+1);
    Sleep(stime);
```

```
void serve(char *dest, char *src) {
   int i:
   srand(time(NULL));
   for(i=0;(i<63)&&(src[i]!=0);i++){
       dest[i]=src[i];
       randomDelay();
   dest[i]=0;
}
DWORD WINAPI chefWork(LPVOID who) {
    int chefNo,i,j;
    chefNo = (int)*((int *)who);
    for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
    printf("Chef NO %d start working...\n", chefNo+1);
    fflush (stdout);
    while(!isFull){
       if(isReady) {
           randomDelay(); // Wait for food to be taken
       while(InterlockedExchangeAdd((volatile LONG *)&lock,1)) Sleep(500);
       if((!isFull)&&(!isReady)){
       // Critical Section
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
               printf("Chef NO %d is serving the food\n",chefNo+1);
               fflush(stdout);
               for(j=0;j<3;j++)
                   serve(plate[j],chef[chefNo][j]);
               isReady=true; //Tel customer that the food is ready
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
               printf("Chef NO %d has serve the food\n", chefNo+1);
               fflush(stdout);
       }else{
               for (i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("
//
                                                        ");
               printf("Chef NO %d has to skip the searving n", chefNo+1);
               fflush(stdout);
       lock = false;
       if(isFull) break;
        // Remaining Section
       Sleep(300*(chefNo+1)); // This will cause some chef to waiting indefinitly
       for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf(" ");</pre>
//
//
       printf("Chef NO %d has rested\n", chefNo+1);
//
       fflush(stdout);
    return 0;
DWORD WINAPI customer (LPVOID who) {
    int i,j;
    char dinner[256]={0};
    for(i=0;i<10;i++){
       printf("Choochok waits for food to be served\n");
       fflush(stdout);
       while(!isReady) randomDelay();
       while(InterlockedExchangeAdd((volatile LONG *)&lock,1)) Sleep(500);
               // Critical Section
       printf("Choochok starts grab a set of dinner\n");
       fflush(stdout);
       serve(dinner,plate[0]); dinner[63]=0;
       serve(dinner + strlen(dinner),plate[1]); dinner[127]=0;
       serve(dinner + strlen(dinner),plate[2]); dinner[191]=0;
       printf("Plate NO:%d Choochok is eating %s\n",i+1,dinner);
       fflush(stdout);
        isReady=false; // Food taken
```

```
lock=false;
    // Remaining Section

// for(j=0;j<10;j++) randomDelay();

// printf("Choochok is moving to the next table\n");

fflush(stdout);

}
isFull = true; // Tell other producer threads to stop;
return 0;
}</pre>
```

5.11 ตัวอย่างการแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกัน โดยการใช้ locking mechanism และจัดการแบบ Bound-waiting โปรแกรมทำงานบนลินุกซ์

ตัวอย่างนี้เป็นการปรับปรุงมาจากตัวอย่างที่ใช้ locking mechanism แต่มีการจัดการป้องกันไม่ให้บางเธรดรอนาน จนเกินไปด้วยการใช้อะเรย์เก็บสถานะของการรอ และหากมีผู้รอหลายคน ก็จะไล่ไปตามลำดับในอะเรย์ที่จัดเก็บโพรเซสที่รออยู่ ตามหมายเลขโพรเซส (ดูรายละเอียดจากในเอกสารเนื้อหาข้างต้น)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>
#include <unistd.h>
#include <time.h>
#include <string.h>
char plate[3][64]; // Consumer table
char chef[4][3][64] = {
        {"rice with ", "chicken curry, and ", "fish sauce."},
        {"wiskey with ", "lemonade, and ", "soda."}, {"bread with ", "cheese, and ", "ketchup."},
        {"icecream with ","banana, and ","chocolate."}};
int isFull;
int lock;
int waiting[4];
void randomDelay(void);
void serve(char *dest, char *src);
void *chefWork(void *who);
int main(void){
        int i;
        int param[5] = \{0, 1, 2, 3, 4\};
                                        // Thread ID
        pthread_attr_t attr[5];
        pthread_t tid[5];
                                        // Thread attributes
        isFull=20;
                                        // Number of disk remains
                                        // Locking mechanism
        lock = false:
        for(i=0;i<5;i++) waiting[i]=false;</pre>
// No consumer!!!
        for(i=0;i<4;i++)
                pthread_attr_init(&attr[i]); // Get default attributes
        // Create 4 threads for producers
        for (i=0; i<4; i++)
                pthread_create(&tid[i],&attr[i],chefWork,(void *)&param[i]);
// No consumer!!!
       // Wait until all threads finish
        for(i=0;i<4;i++)
               pthread join(tid[i],NULL);
        return 0;
void randomDelay(void){
    int stime = ((rand()\%50)+1)*1000;
    usleep(stime);
void serve(char *dest,char *src){
   int i;
   srand(time(NULL));
   for(i=0;(i<63)&&(src[i]!=0);i++){
```

```
dest[i]=src[i];
       randomDelav();
   dest[i]=0;
void *chefWork(void *who) {
    int plateNo, chefNo, i, j;
    int key;
    chefNo = (int)*((int *)who);
    for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
    printf("Chef NO %d start working...\n",chefNo+1);
    fflush(stdout);
    while(isFull>0){
       waiting[chefNo]=true;
       key = true;
       while(waiting[chefNo] && key){
               key = __sync_fetch_and_or(&lock,1);
usleep(300000);
               if(isFull<=0) break;
       waiting[chefNo]=false;
       // Critical Section
       if(isFull>0){
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
               printf("Chef NO %d is serving the food\n", chefNo+1);
               fflush(stdout);
               for(j=0;j<3;j++)
                   serve(plate[j],chef[chefNo][j]);
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
               printf("Chef NO %d has serve the food\n", chefNo+1);
               fflush(stdout);
               isFull--;
       j = (chefNo+1)%4;
       while((j!=chefNo)&& !waiting[j])
              j = (j+1) %4;
       if(j==chefNo){
               lock = false;
               printf("Chef No %d has unlocked the
key.[%d][%d][%d]\n",j+1,waiting[0],waiting[1],waiting[2],waiting[3]);
       else{
               waiting[j]=false;
               printf("Passing to chef No %d
[%d][%d][%d][%d]\n",j+1,waiting[0],waiting[1],waiting[2],waiting[3]);
        // Remaining Section
       usleep((1000*(rand()%4000))+1);
    pthread_exit(0);
```

5.12 ตัวอย่างการแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกัน โดยการใช้ locking mechanism และจัดการแบบ Bound-waiting โปรแกรมทำงานบนวินโดวส์

ตัวอย่างนี้ทำงานเหมือน 5.11 แต่เป็นเวอร์ชันบนวินโดวส์

```
{"icecream with ", "banana, and ", "chocolate."}};
int isFull;
int lock;
int waiting[4];
void randomDelay(void);
void serve(char *dest,char *src);
DWORD WINAPI chefWork(LPVOID who);
int main(void){
       int i;
                                             // Thread ID
       DWORD tid[5];
                                              // Thread Handle
       HANDLE th[5];
       int param[5] = \{0, 1, 2, 3, 4\};
       for (i=0; i<4; i++)
               waiting[i]=false;
       isFull=20;
       lock = false;
       // Create 5 threads
       for(i=0;i<4;i++)
       th[i] = CreateThread(
               NULL,
                                              // Default security attributes
               0.
                                                     // Default stack size
                                             // Thread function
               chefWork,
               // Default creation flag
                                             // Thread ID returned.
               &tid[i]);
       // Wait until all threads finish
       for (i=0; i<4; i++)
               if(th[i]!=NULL)
                       WaitForSingleObject(th[i],INFINITE);
       return 0;
void randomDelay(void){
    int stime = ((rand()%100)+1);
    Sleep(stime);
void serve(char *dest,char *src){
   int i;
   srand(time(NULL));
   for(i=0;(i<63)&&(src[i]!=0);i++){
       dest[i]=src[i];
       randomDelay();
   dest[i]=0;
}
DWORD WINAPI chefWork(LPVOID who) {
    int chefNo,i,j;
       int key;
    chefNo = (int)*((int *)who);
    for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
    printf("Chef NO %d start working...\n",chefNo+1);
    fflush (stdout);
    while(isFull>0){
       waiting[chefNo]=true;
       key = true;
       while(waiting[chefNo] && key){
               key = InterlockedExchangeAdd((volatile LONG *)&lock,1);
               Sleep(500);
               if(isFull<=0) break;
       waiting[chefNo]=false;
       if(isFull>0){
       // Critical Section
               for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
               printf("Chef NO %d is serving the food\n",chefNo+1);
               fflush(stdout);
```

```
for (j=0; j<3; j++)
                     serve(plate[j],chef[chefNo][j]);
                for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
                printf("Chef NO %d has serve the food\n", chefNo+1);
                fflush (stdout):
                isFull--;
        j = (chefNo+1)%4;
        while((j!=chefNo)&& !waiting[j])
                j = (j+1) %4;
        if(j==chefNo){
                lock = false;
                printf("Chef No %d has unlocked the
\texttt{key.[\&d][\&d][\&d][\&d]} \\ \texttt{n",j+1,waiting[0],waiting[1],waiting[2],waiting[3]);} \\
        else{
                waiting[j]=false;
                printf("Passing to chef No %d
[%d] [%d] [%d] [%d] \n", j+1, waiting [0], waiting [1], waiting [2], waiting [3]);
        // Remaining Section
        Sleep((rand()%8000)+500);
    return 0;
```

5.13 ตัวอย่างการแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกัน โดยการใช้ locking mechanism มาตรฐานของ ระบบปฏิบัติการลินุกซ์

ตัวอย่างนี้เป็นการแสดงการใช้งาน SpinLock Read/Write Lock และ Mutex ซึ่งเป็นกลไกการจัดสรรการเข้าใช้งานส่วน วิกฤติของลินุกซ์ตามมาตรฐาน POSIX โดยเนื่องจากกลไกการใช้งานของทั้งสามนี้มีความคล้ายคลึงกันมาก เพื่อความสะดวกจึงเขียน โค้ดยุบรวมกันเป็นตัวเดียว และให้นักศึกษาลองใช้งานทีละตัวอย่างโดยปลดคอมเมนต์ตามชื่อที่ต้องการใน #define Directive ที่หัว โปรแกรมแล้วคอมไพล์และลองรันไปทีละครั้งดู

อนึ่ง กลไกในตัวอย่างหัวข้อนี้ เนื่องจากนิยามใช้งานเฉพาะใน PThread ดังนั้นหากต้องการใช้ locking mechanism ที่ทำงาน ได้ในระดับโพรเซส ให้ใช้ atomic instruction หรือใช้ named semaphore แทน

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>
#include <unistd.h>
#include <time.h>
#include <string.h>
// Copyright 2011 by T.Sripramong. You can use this code for educational purpose only.
// This program shows how to use 3 techniques provided by Linux
// Spinlock is a basic mechanism for critical section where a thread can
// access the critical section while other threads have to be waiting in a loop (spinning)
// Read/Write Lock is another lock mechanism whereby multiple reads from several threads are
// allowed but only one writer allowed.
// Mutex is a general mechanism for critical section which is generally found in other OSes.
//#define USE_SPINLOCK
//#define USE RWLOCK
#define USE MUTEX
char plate[3][64]; // Consumer table
char chef[4][3][64] = {
        {"rice with ","chicken curry, and ","fish sauce."},
        {"wiskey with ", "lemonade, and ", "soda."}, {"bread with ", "cheese, and ", "ketchup."},
        {"icecream with ", "banana, and ", "chocolate."}};
int isFull;
int isReady;
#if defined(USE SPINLOCK)
pthread spinlock t spinlock;
```

```
#elif defined(USE RWLOCK)
pthread_rwlock_t rwlock;
#else
pthread_mutex_t mutex;
#endif
void randomDelay(void);
void serve(char *dest,char *src);
void *chefWork(void *who);
void *customer(void *who);
int main(void){
        int i;
       int param[5] = \{0, 1, 2, 3, 4\};
       // Thread attributes
       pthread attr t attr[5];
       isFull=false;
                              // Customer tell all chefs to stop making food
       isReady=false;
                             // Producer tell customer that food is ready
       // Locking mechanism, the lock starts with false
#if defined(USE SPINLOCK)
       pthread spin init(&spinlock,0);
#elif defined (USE RWLOCK)
       pthread_rwlock_init(&rwlock,NULL);
#else
       pthread_mutex_init(&mutex,NULL);
#endif
       for(i=0;i<5;i++)
               pthread attr init(&attr[i]); // Get default attributes
       // Create 4 threads for producers
       for(i=0;i<4;i++)
               pthread_create(&tid[i],&attr[i],chefWork,(void *)&param[i]);
       // Create 1 threads for consumer
       pthread create(&tid[4], &attr[4], customer, (void *) &param[i]);
       // Wait until all threads finish
       for (i=0; i<5; i++)
              pthread join(tid[i], NULL);
#if defined(USE SPINLOCK)
       pthread_spin_destroy(&spinlock);
#elif defined (USE RWLOCK)
       pthread rwlock destroy(&rwlock);
#else
       pthread mutex destroy(&mutex);
#endif
       return 0;
}
void randomDelay(void) {
    int stime = ((rand()%100)+1)*1000;
    usleep(stime);
void serve(char *dest,char *src){
   int i:
   srand(time(NULL));
   for(i=0;(i<63)&&(src[i]!=0);i++){
       dest[i]=src[i];
       randomDelay();
   dest[i]=0;
void *chefWork(void *who) {
    int plateNo, chefNo, i, j;
    chefNo = (int)*((int *)who);
    for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
    printf("Chef NO %d start working...\n",chefNo+1);
    fflush (stdout);
    while(!isFull) {
```

if(isReadv) { randomDelay(); // Wait for food to be taken #if defined(USE SPINLOCK) pthread_spin_lock(&spinlock); #elif defined(USE_RWLOCK) pthread rwlock wrlock (&rwlock); pthread_mutex_lock(&mutex); #endif if((!isFull)&&(!isReady)){ // Critical Section for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre> "); printf("Chef NO %d is serving the food\n",chefNo+1); fflush(stdout); for(j=0;j<3;j++) serve(plate[j],chef[chefNo][j]); isReady=true; //Tel customer that the food is ready for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre> printf("Chef NO %d has serve the food\n", chefNo+1); fflush(stdout); }else{ for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre> // // printf("Chef NO %d has to skip the searving\n",chefNo+1); // fflush(stdout); #if defined(USE SPINLOCK) pthread_spin_unlock(&spinlock); #elif defined (USE RWLOCK) pthread_rwlock_unlock(&rwlock); #else pthread mutex unlock(&mutex); #endif if(isFull) break; // Remaining Section randomDelay(); fandomsetsy(),
sleep(300000*(chefNo+1)); // This will cause some chef to waiting indefinitly
for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf(" ");</pre> for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre> // 11 printf("Chef NO %d has rested\n", chefNo+1); fflush(stdout); pthread exit(0); void *customer(void *who) { int i,j; char dinner[256] = {0}; for(i=0;i<10;i++){ printf("Choochok waits for food to be served\n"); fflush(stdout); while(!isReady) randomDelay(); #if defined(USE_SPINLOCK) pthread_spin_lock(&spinlock); #elif defined (USE RWLOCK) pthread_rwlock_rdlock(&rwlock); #else pthread_mutex_lock(&mutex); #endif // Critical Section $\label{lem:printf} \verb|printf("Choochok starts grab a set of dinner\\");$ fflush(stdout); serve(dinner,plate[0]); dinner[63]=0; serve(dinner + strlen(dinner),plate[1]); dinner[127]=0; serve(dinner + strlen(dinner),plate[2]); dinner[191]=0; printf("Plate NO:%d Choochok is eating %s\n",i+1,dinner); fflush(stdout); isReady=false; // Food taken

#if defined(USE_SPINLOCK)

5.14 ตัวอย่างการแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกัน โดยการใช้ Mutex โปรแกรมทำงานบนวินโดวส์

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นการใช้ mutex สำหรับการจัดการส่วนวิกฤติ โดยสามารถใช้ได้กับโปรแกรมที่แยกหลายโพรเซส ทำงานพร้อมกัน หรือใช้กับโพรเซสที่มีการแตกเธรด แต่ทั้งนี้ในกรณีหลัง ควรไปใช้ critical section ซึ่งเป็นกลไกที่ทำงานได้เร็ว กว่า แต่ไม่สามารถทำงานท้ามโพรเซสได้

```
#include <stdio.h>
#include <windows.h>
#include <time.h>
#include <stdlib.h>
char plate[3][64]; // Consumer table
char chef[4][3][64] = {
        {"rice with ", "chicken curry, and ", "fish sauce."},
        {"wiskey with ","lemonade, and ","soda."}, {"bread with ","cheese, and ","ketchup."},
        {"icecream with ", "banana, and ", "chocolate."}};
int isFull;
int isReady;
HANDLE hMutex;
void randomDelay(void);
void serve(char *dest, char *src);
DWORD WINAPI chefWork (LPVOID who);
DWORD WINAPI customer (LPVOID who);
int main(void) {
       int i:
        DWORD tid[5];
                                                // Thread ID
                                                // Thread Handle
        HANDLE th[5];
        int param[5] = \{0, 1, 2, 3, 4\};
       hMutex = CreateMutex(
    NULL,
                                  // default security attributes
    FALSE,
                                  // initially not owned
                                  // unnamed mutex
    NULL);
        if (hMutex == NULL) {
              printf("Can not create a mutex.\n");
                return 255;
        // Create 5 threads
        for(i=0;i<4;i++)
        th[i] = CreateThread(
                                                // Default security attributes
                NULL,
                                                // Default stack size
                0.
                                                // Thread function
                chefWork,
                                                // Thread function parameter
                (void *)&param[i],
                                                // Default creation flag
                                                // Thread ID returned.
                &tid[i]);
        th[4] = CreateThread(
                NULL,
                                                // Default security attributes
                                                // Default stack size
// Thread function
                Λ.
                customer,
                (void *)&param[4],
                                                // Thread function parameter
                                                // Default creation flag
                                                // Thread ID returned.
                &tid[4]);
```

// Wait until all threads finish for(i=0;i<5;i++)if(th[i]!=NULL) WaitForSingleObject(th[i],INFINITE); CloseHandle (hMutex); return 0; } void randomDelay(void) { int stime = ((rand()%100)+1);Sleep(stime); void serve(char *dest,char *src){ srand(time(NULL)); for(i=0;(i<63)&&(src[i]!=0);i++){ dest[i]=src[i]; randomDelay(); dest[i]=0;} DWORD WINAPI chefWork(LPVOID who) { int chefNo,i,j; DWORD dwWaitResult; chefNo = (int)*((int *)who);for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre> "); printf("Chef NO %d start working...\n",chefNo+1); fflush (stdout); while(!isFull){ if(isReady) { randomDelay(); // Wait for food to be taken dwWaitResult = WaitForSingleObject(hMutex, // Mutex handle 10000L);// 10 Seconds (use INFINITY if no time limited) switch(dwWaitResult){ case WAIT_OBJECT_0: // Can obtain the mutex within time __try{ // Critical Section if((!isFull)&&(!isReady)){ "); for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre> printf("Chef NO %d is serving the food\n",chefNo+1); fflush(stdout); for(j=0; j<3; j++) serve(plate[j],chef[chefNo][j]); isReady=true; //Tel customer that the food is ready for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre> "); printf("Chef NO %d has serve the food\n", chefNo+1); fflush(stdout); } _finally{ if(!ReleaseMutex(hMutex)){ printf("ReleaseMutex error!\n"); break; case WAIT TIMEOUT: //For timeout case WAIT_ABANDONED: //For ownership of abandoned object // Remaining Section if(isFull) break; ${\tt randomDelay();}$ // This will cause some chef to waiting indefinitly;

```
return 0;
DWORD WINAPI customer(LPVOID who) {
    int i,j;
    char dinner[256]={0};
       DWORD dwWaitResult;
    for(i=0;i<10;i++){
       printf("Choochok waits for food to be served\n");
       fflush(stdout);
       while(!isReady) randomDelay();
       dwWaitResult = WaitForSingleObject(
               hMutex, // Mutex handle
               10000L);// 10 Seconds (use INFINITY if no time limited)
        switch(dwWaitResult){
                case WAIT OBJECT 0:
                                       // Can obtain the mutex within time
                       __try{
                                // Critical Section
                                printf("Choochok starts grab a set of dinner\n");
                                fflush(stdout);
                                serve(dinner,plate[0]); dinner[63]=0;
                                serve(dinner + strlen(dinner),plate[1]); dinner[127]=0;
serve(dinner + strlen(dinner),plate[2]); dinner[191]=0;
                                printf("Plate NO:%d Choochok is eating %s\n",i+1,dinner);
                                fflush(stdout);
                                isReady=false; // Food taken
                         finally{
                               if(! ReleaseMutex(hMutex)){
                                       printf("ReleaseMutex error!\n");
                       break;
                case WAIT TIMEOUT:
                                              //For timeout
                case WAIT_ABANDONED: //For ownership of abandoned object
        // Remaining Section
       isFull = true; // Tell other producer threads to stop;
    return 0;
}
```

5.15 ตัวอย่างการแก้ไขปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรร่วมกัน โดยการใช้ Critical Section โปรแกรมทำงานบน วินโดวส์

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นการใช้อ็อปเจ็คต์ Critical Section ซึ่งเหมาะสมสำหรับการเขียนโปรแกรมแบบหลายเธรดบนวินโดวส์ เพราะสามารถทำงานได้ไวกว่า และการใช้งานนั้นมีความง่ายและสะดวกกว่าการใช้ mutex

```
CRITICAL SECTION cSection;
void randomDelay(void);
void serve(char *dest,char *src);
DWORD WINAPI chefWork(LPVOID who);
DWORD WINAPI customer (LPVOID who);
int main(void){
       int i;
       DWORD tid[5];
                                               // Thread ID
       HANDLE th[5];
                                               // Thread Handle
       int param[5] = \{0, 1, 2, 3, 4\};
       InitializeCriticalSection( &cSection);
        // Create 5 threads
        for (i=0; i<4; i++)
       th[i] = CreateThread(
               NULL,
                                              // Default security attributes
// Default stack size
               Ο,
               chefWork,
                                              // Thread function
                                              // Thread function parameter
                (void *)&param[i],
                                              // Default creation flag
                                              // Thread ID returned.
               &tid[i]);
        th[4] = CreateThread(
                                              // Default security attributes
// Default stack size
               NULL,
               0,
               customer,
                                              // Thread function
                (void *) &param[4],
                                              // Thread function parameter
                                              // Default creation flag
                                              // Thread ID returned.
               &tid[4]);
       // Wait until all threads finish
        for(i=0;i<5;i++)
               if(th[i]!=NULL)
                       WaitForSingleObject(th[i],INFINITE);
       DeleteCriticalSection(&cSection);
       return 0;
}
void randomDelay(void) {
    int stime = ((rand()%100)+1);
    Sleep(stime);
void serve(char *dest,char *src){
   srand(time(NULL));
   for(i=0;(i<63)&&(src[i]!=0);i++){
       dest[i]=src[i];
       randomDelay();
   dest[i]=0;
DWORD WINAPI chefWork(LPVOID who) {
    int chefNo, i, j;
    chefNo = (int)*((int *)who);
    for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
    printf("Chef NO %d start working...\n", chefNo+1);
    fflush(stdout);
    while(!isFull){
        if(isReady) {
           randomDelay(); // Wait for food to be taken
       EnterCriticalSection(&cSection);
                // Critical Section
               if((!isFull)&&(!isReady)){
                for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf(" ");
                       printf("Chef NO %d is serving the food\n",chefNo+1);
                       fflush(stdout);
```

```
for (j=0; j<3; j++)
                        serve(plate[j],chef[chefNo][j]);
                        isReady=true; //Tel customer that the food is ready
                for(i=0;i<(chefNo+2);i++) printf("</pre>
                                                          ");
                        printf("Chef NO %d has serve the food\n", chefNo+1);
                        fflush(stdout);
       LeaveCriticalSection(&cSection);
       // Remaining Section
       if(isFull) break;
       randomDelay(); // This will cause some chef to waiting indefinitly;
    return 0;
DWORD WINAPI customer(LPVOID who) {
    int i,j;
    char dinner[256] = {0};
    for(i=0;i<10;i++){
       printf("Choochok waits for food to be served\n");
       fflush(stdout);
       while(!isReady) randomDelay();
       EnterCriticalSection(&cSection);
                // Critical Section
                printf("Choochok starts grab a set of dinner\n");
                fflush(stdout);
                serve(dinner,plate[0]); dinner[63]=0;
                serve(dinner + strlen(dinner),plate[1]); dinner[127]=0;
serve(dinner + strlen(dinner),plate[2]); dinner[191]=0;
                printf("Plate NO:%d Choochok is eating %s\n",i+1,dinner);
                fflush(stdout);
                isReady=false; // Food taken
       LeaveCriticalSection(&cSection);
        // Remaining Section
       isFull = true; // Tell other producer threads to stop;
}
```